

RSG **Wolfsbos**

WIJ
ZIEN
JOU!

Jaarverslag

2021

Inhoudsopgave

1. Voorwoord directeur-bestuurder	3
2. Visie en besturing	4
2.A. Visie	4
2.B. Besturing	5
2.C. Naleving branchecode	5
3. Verslag Raad van Toezicht	6
4. Gevoerde Beleid 2021	12
4.A. Onderwijskundig beleid	12
4.B. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	15
4.C. Convenantsmiddelen	16
4.D. Resultaten/evaluatie per schoolsoort	16
4.E. Toetsing en examinering	20
4.F. Kwaliteitszorg	20
4.G. Belanghebbenden	21
4.H. Duurzaamheid	22
4.I. Klachtenafhandeling	22
4.J. Samenwerking met de GMR	23
5. Bedrijfsvoering	24
5.A. Facilitair/ICT	24
5.B. Personeel	25
5.C. Financiën	28
5.D. Continuïteitsparagraaf	34
5.E. Risicoparagraaf	39
6. Jaarrekening	43
6.A. Grondslagen voor de jaarrekening 2021	43
6.B. Balans per 31 december na resultaatsbestemming	49
6.C. Staat van baten en lasten	51
6.D. Kasstroomoverzicht	52
6.E. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	53
6.F. Model G verantwoording subsidies	57
6.G. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	58
6.H. Toelichting op de staat van baten en lasten	59
6.I. WNT normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	63
6.J. Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo	67
6.K. Overzicht verbonden partijen	67
6.L. Gebeurtenissen na balansdatum	67
Controleverklaring	68
Gegevens over de rechtspersoon	72
Ondertekening bestuursverslag	73

1. Voorwoord directeur-bestuurder

We hebben met elkaar in 2021 een opnieuw ongewoon en ook wel weer bizar jaar achter de rug. Vrijwel twee jaar Corona en het went nooit. Er veranderde veel: 1.5 meter wel/niet, wel verplichte afstand in het lokaal en dan weer een advies om afstand te houden. Open/dicht, online en hybride. Alles kwam zo ongeveer langs.

Hulde hier aan onze medewerkers, zowel aan ons onderwijsgevend als ons niet-onderwijsgevend personeel. En ook waardering voor het geduld dat onze leerlingen en ouders/verzorgers moe(s)ten opbrengen. Het was en is niet eenvoudig en de gemoederen liepen soms hoog op. Mijn oproep was, is en blijft: laten we met elkaar het gesprek (blijven) voeren, niet te snel oordelen en zeker elkaar bevragen en aanspreken op ons en andermans gedrag. Dit kun je met elkaar nooit goed doen bij iedereen, want iedereen vindt er wel iets van.

Terugkijkend na mijn 1e jaar opnieuw Wolfsbos, vind ik oprecht dat we onszelf goed in de spiegel kunnen kijken: iedereen deed op zijn of haar manier wat zij of hij kon.

Ons motto was en is sinds 2016: “Wij zien jou”. Dit is hopelijk terug te vinden in ons gedrag naar elkaar en naar onze leerlingen. Het is ook ruim te lezen in ons nieuwe ambitieplan dat we met elkaar maakten en dat op 1 augustus 2021 van kracht werd. Hierbij horen ook jaarplannen die dynamisch zijn.

Ik hoop en ga ervan uit dat we steeds meer activiteiten met elkaar en met onze leerlingen kunnen uitvoeren. Of het nu naar de bioscoop, buiten of binnen sporten of een toneelvoorstelling is: het bindt en verbindt. Met name sociale binding is datgene wat we misten en wat ontzettend belangrijk voor onze leerlingen en onszelf is. Ik spreek tenslotte de hoop en verwachting uit dat we er met elkaar in slagen een combivorm te vinden: niet alle overleggen fysiek en meer digitale vormen van onderwijs. Waarbij het standpunt was, is en blijft dat het echte onderwijs op school of in een bedrijf/organisatie buiten school plaatsvindt, maar niet achter een scherm. Dat is aanvullend en nooit vervangend.

Veel leesplezier gewenst!

Dries Koster, directeur bestuurder

2. Visie en besturing

2.A. Visie

We zijn vanaf januari 2021 gestart met het maken van een nieuw schoolplan. Wettelijk moest dat, omdat het vorige schoolplan liep van 1/8/2016 tot en met 1/8/2020. Het is toen verlengd met 1 schooljaar.

We hebben in januari Sjoerd Sol gevraagd met ons samen dit proces in te gaan richting een nieuw schoolplan. We noemen het ons ambitieplan dat tot stand kwam na ruim 20 mooie en vaak enthousiaste sessies. We hebben gesprekken gevoerd met leerlingen, personeel, ouders, raad van toezicht, medezeggenschap en externe belanghebbenden over de toekomst van RSG Wolfsbos. Uiteraard niet met iedereen, maar er was zeker voor ons personeel voldoende mogelijkheid zijn of haar inbreng gevraagd of ongevraagd te leveren.

Het bijzondere was dat alle sessies in Teams plaatsvonden. 'Enthousiasme is geen documentje op de plank', zei een personeelslid tijdens een gesprek over dit ambitieplan en dat is ook zo. Het moet in de praktijk gebeuren. Maar een prikkelende tekst helpt wel! Bij dit ambitieplan horen jaarplannen die we met elkaar rond de zomer gemaakt hebben. Deze zijn dynamisch en geven richting. Alle activiteiten in het kader van ons nieuwe ambitieplan werden mede voorbereid door een klankbordgroep waarin personeel, ouders, leerlingen en de directeur-bestuurder vertegenwoordigd waren. De start van het proces vormde een enquête onder het personeel met open vragen. Hierin werd onder andere de vraag gesteld in hoeverre het motto van de school 'wij zien jou' in de afgelopen tijd is waargemaakt. Ouders en leerlingen mogen van ons verwachten dat de basiskwaliteit van het onderwijs op orde is en blijft. We volgen onze in maart 2021 gemaakte kwaliteitskalender en zetten met name in op blijvende versterking van de kwaliteitszorg, de interne dialoog met personeel over kwaliteit en de kwaliteitscultuur, overeenkomstig de aanbevelingen van de inspectie.

De gedeelde bedoeling van ons werken bestaat hierin dat we een bijdrage willen leveren aan de ontwikkeling van een leerling tot een persoon die:

- a. Zichzelf verantwoordelijk voelt voor het eigen handelen;
- b. Weet hoe een bijdrage te leveren aan een duurzame samenleving en;
- c. Zorgzaam is naar zichzelf en de ander.

We werken aan die bedoeling vanuit vier leidende principes:

1. Een leer- en leefomgeving creëren waar eenieder zich geaccepteerd voelt en de uitdaging durft aan te gaan nieuwe talenten in zichzelf te ontdekken;
2. De leerling bewust maken van de eigen sterke en zwakke kanten;
3. Leren van en met elkaar;
4. De leerling voorbereiden op een passend vervolg.

We formuleerden vier ambities:

1. Wij zien jou: hoe we in onze dagelijkse ontmoetingen op school elkaar zien;
2. Wij zien jou persoonlijk groeien: wat we gaan doen om leerlingen en personeel persoonlijk te laten groeien;

3. Wij zien jou betekenisvol leren: wat we gaan doen om ervoor te zorgen dat onze leerling leert wat hij nodig heeft voor leven en werken in de samenleving van de toekomst;
4. Wij zien jou (samen)werken: wat we gaan doen om leerlingen, ouders en personeel meerwaarde te laten ervaren uit samen(werking).

We staan verder voor de kernwaarden van openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs. Parallel aan de panelsessies om het ambitieplan op te stellen, liep een onderzoek van de onderwijsinspectie. De adviezen hielpen en helpen ons om de kwaliteitscultuur te bevorderen, het kwaliteitsbeleid beter op de kaart te zetten en te geven naast het ambitieplan en ook om mede input te geven aan de jaarplannen. Dit inspectie onderzoek is eind maart 2022 afgerond.

2.B. Besturing

Hierin veranderde qua construct niets. In de schoolleiding veranderde wel iets in dit kalenderjaar. Voor de directeur onderwijs kwam vanaf de zomervakantie een interimmer. Eind 2021 is de procedure gestart voor de permanente opvolging die eind januari 2022 haar beslag kreeg. De nieuwe directeur begint op 1 mei 2022. Verder hebben we in 2021 een aantal overleggen met het management veranderd. Zo zijn we vlak voor de zomer gestart met het schoolleidingsoverleg: teamleiders, directeur onderwijs, stafhoofden en directeur bestuurder. En vanaf de zomer is er frequent onderwijsoverleg ingevoerd: directeur onderwijs met zijn teamleiders. De staf en/of directeur-bestuurder kan hier met een onderwerp aanschuiven. Formeel hebben we geen sectoren meer, dus het is goed dat op deze manier meer samenhang ontstaat. We zijn sinds de zomer gestopt met het overleg directeur onderwijs-stafhoofden en directeur bestuurder en we gaan dit overleg vanaf mei 2022 weer invoeren, in tijd gehalveerd.

2.C. Naleving branchecode

De leden van de VO-raad hebben in 2015 met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld en in juni 2019 is een actualisering van de code vastgesteld in de VO-raad. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. Wij werken in lijn met de bepalingen van deze code.

Dat deden en doen we als school en blijven we doen. Daar hoort ook verantwoording bij van de Raad van Toezicht, GMR en directeur bestuurder. Dat gebeurt in dit jaarverslag maar ook op diverse andere gebieden.

Een laatste woord hierover is het volgende. Niemand is gelijk, maar we zijn allen gelijkwaardig. Zoals een leraar feedback van leerlingen moet ophalen, zo moet niet onderwijsgevend personeel dat ook van collega's. Zie ook onze ambitie over persoonlijke groei. En dat geldt zeker ook voor schoolleiding en misschien wel extra voor de directeur-bestuurder. Als hij als rolmodel geen eigen tegenspraak organiseert en geen open cultuur voorleeft, is naleving van een papieren branchecode leuk, maar niet te doen. Angst is een hele slechte raadgever.

3. Verslag Raad van Toezicht

Terugblik 2021

De Raad van Toezicht (RvT) van RSG Wolfsbos houdt toezicht op het beleid van de directeur bestuurder en geeft daar waar nodig (ook ongevraagd) advies. Verder vervult zij de rol van werkgever richting directeur bestuurder. Het toezicht dient altijd te passen binnen de doelstellingen van Wolfsbos, zoals omschreven in statuten en reglementen. De RvT werkt vanuit zijn Toezichtkader.

We hebben wederom een enerverend jaar achter de rug. Er is veel van de organisatie gevergd. Corona, onderwijskwaliteit, maar ook visie op huisvesting en visie op brede samenwerking met externe partners vragen aandacht. We zijn zeer tevreden over hoe de bestuurder met het team het afgelopen jaar prioriteiten heeft gesteld en aan de slag is gegaan. Er wordt op vele borden geschaakt, met zowel oog voor de inhoud als voor de relatie. Komend jaar zal verder uitgewerkt worden wat in gang is gezet. We zijn vol vertrouwen het jaar 2022 ingegaan.

Binnen het toezicht staan onderwijskwaliteit en het toezicht houden op de doelmatige en rechtmatige besteding van de door de overheid beschikbaar gestelde middelen centraal. De ingezette onderwijsontwikkelingen sluiten aan bij het werken vanuit het ambitieplan en leveren maatwerk voor leerlingen en een goed en breed onderwijsaanbod binnen Hoogeveen en wijde omgeving. Qua financiën is de school op orde.

De manier, waarop de school invulling geeft aan haar maatschappelijke positie in Hoogeveen en omstreken vindt de RvT positief. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking met bedrijfsleven en de ketenpartners binnen het onderwijsveld (niet altijd eenvoudig in coronatijd) en de instelling van een externe adviesraad. De RvT blijft het belang van het behoud van techniek binnen het vmbo onderschrijven, daar hoort in dezen ook de samenwerking met het Roelof van Echtencollege (RvEC) bij. De RvT is trots op de inzet en de activiteiten binnen Sterk Techniek Onderwijs. De RvT is tevreden over de aanpak van de bestuurder waarin de buitenwereld nadrukkelijk is betrokken bij de koers van Wolfsbos, en die is gericht op samenwerking.

De RvT en de directeur bestuurder passen de Code Goed Onderwijsbestuur VO toe, zoals opgesteld door de VO-Raad. Het actuele Toezichtkader (versie 2022) van de RvT is gepubliceerd op de website van de school. De Raad van Toezicht is lid van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI).

Rollen van de Raad van Toezicht

De RvT van RSG Wolfsbos vervult drie rollen, te weten:

- het houden van integraal toezicht op het beleid van de directeur bestuurder en op de algemene gang van zaken in de stichting en de door de stichting in standgehouden onderwijsorganisatie (toezichthoudende rol);
- het met raad terzijde staan van de directeur bestuurder (advies- en klankbordrol);
- het uitoefenen van de werkgeversrol ten opzichte van de directeur bestuurder.

Toezichthoudende rol

De RvT heeft geconstateerd dat de verworven middelen op een rechtmatige en doelmatige wijze zijn

besteed. De resultaten zijn samen met de rapportage van de accountant en de managementletter besproken, waarna de jaarrekening 2020 is goedgekeurd en decharge is verleend aan de bestuurder met betrekking tot het financiële beleid. Met betrekking tot de begroting 2021 heeft de RvT de voorgestelde besteding van de middelen besproken, beoordeeld en goedgekeurd. In de aanloop tot het begrotingsproces heeft de RvT met de directeur bestuurder de risicoanalyse en de frauderisicoanalyse vastgesteld.

De Raad van Toezicht is nauw betrokken bij de planning en controlcyclus. De publieke middelen zoals die in de begroting zijn opgenomen dienen niet alleen binnen de kaders van de regelgeving te worden besteed, maar de raad hecht ook aan een doelmatige inzet van deze middelen. Zowel bij de bespreking van de begroting, tussentijdse rapportages als de jaarrekening wordt met de bestuurder gesproken over deze wijze waarop de bestuurder hierin keuzes maakt, bijvoorbeeld bij de inzet van tijdelijk personeel. Voor een school van onze omvang is ook uitbesteding van taken een belangrijk thema waarbij het oplossen van kwetsbaarheden in de organisatie soms tot hogere (initiële) kosten kan leiden. De raad is continu alert op de afwegingen die bestuurder maakt in het belang van de doelmatige besteding van middelen en de continuïteit van Wolfsbos op langere termijn.

De RvT heeft haar goedkeuring verleend aan het Ambitieplan 2021-2025, een schoolplan, waarin de ambities voor de komende jaren vanuit de 'bedoeling' en in gezamenlijkheid binnen de school geformuleerd zijn. De RvT volgt de ontwikkeling van het nieuwe schoolplan.

Adviserende rol

De RvT heeft, met behoud van de verschillende rollen tussen bestuurder en RvT, in de formele en informele gesprekken met de bestuurder kritische vragen gesteld en advies gegeven met als doel continue aandacht voor de processen en procesverbeteringen en het stimuleren van creativiteit en out of the box denken.

Werkgeversrol

Vanuit de vastgestelde gesprekkencyclus zijn follow-up en beoordelingsgesprekken gevoerd met de directeur bestuurder. In deze gesprekken is o.a. gesproken over de te behalen doelen en de mate waarin dit gebeurd is en de managementstrategie.

Werkwijze Raad van Toezicht

In 2021 is de RvT achtmaal (veelal digitaal) in vergadering bijeengewees met de directeur-bestuurder. De RvT nodigt regelmatig interne functionarissen uit, op grond van hun specifieke expertise. Daarnaast hebben, gerelateerd aan specifieke onderwerpen, nog diverse overleggen plaatsgevonden met de medezeggenschap en relevante functionarissen binnen en buiten de school. Dit betrof o.a. het Samenwerkingsverband, de controle van de jaarrekening en samenwerking met ketenpartners.

De RvT-vergaderingen vonden plaats aan de hand van terugkerende maar ook actuele onderwerpen op de agenda. Terugkerende onderwerpen zijn o.a. ontwikkeling leerlingaantallen, onderwijskwaliteit, formatie, huisvesting, locatiebezoeken, begroting, jaarrekening. De agenda werd per vergadering voorbereid door de directeur bestuurder en de voorzitter van de RvT. Per schooljaar

wordt een jaarkalender opgesteld voor de RvT.

Om invulling te geven aan haar rollen kent de RvT drie vaste commissies, te weten een onderwijscommissie, een auditcommissie en een remuneratiecommissie.

Alle commissies werken op basis van door de RvT vastgestelde reglementen, die ook op de website zijn gepubliceerd.

De **Onderwijscommissie** ondersteunt de RvT op het terrein van de kwaliteit van het onderwijs en de examinering en de daaruit voortvloeiende professionaliseringsvraagstukken. In 2021 heeft de commissie viermaal overleg gehad. Voor 2021 lag de focus van de Commissie op de bij de wet geregelde deugdelijkheidseisen. Centraal hierin staan: het onderwijsproces, het onderwijsresultaat, het schoolklimaat en de kwaliteitszorg. Voor de RvT wordt van belang geacht zicht te hebben op de verbetercultuur, c.q. de lerende cultuur en de voortgang van het (opstellen van) het ambitieplan en de jaarplannen. Dat is in 2021 goed gelukt.

De Onderwijscommissie maakt gebruik van de in april 2021 vastgestelde kwaliteitszorgkalender en sluit aan bij de P en C cyclus van Wolfsbos. Bij de bespreking van onderzoeksresultaten en rapportages vraagt de Onderwijscommissie expliciete aandacht voor het cyclisch werken. De Commissie geeft invulling aan haar rol en taak door analyses en bespreking van diverse rapportages, door de agendering van onderwijskwaliteit op het thema-overleg van Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en RvT, door school- en lesbezoek, en via externe bronnen.

In het voorjaar heeft de Onderwijscommissie in meerdere gesprekken met het bestuur concrete afspraken gemaakt over de vormgeving van het interne toezicht op onderwijskwaliteit. Houvast daarbij is de in april vastgestelde kwaliteitszorgkalender. In voor- en najaar is gesproken met de kwaliteitszorgmedewerker. Deze gespreksfrequentie is tevens vastgelegd in de jaarplanning van de RvT en het Bestuur. In het overleg met de kwaliteitszorgmedewerker en de directeur bestuurder zijn de actuele rapportages besproken. De Onderwijscommissie heeft geconstateerd dat veel goed gaat (zo zijn de resultaten van de tevredenheidsonderzoeken positief), maar ook dat aandacht nodig is voor een aantal andere zaken (zoals het bovenbouwsucces van de havo). Daar waar de commissie dergelijke ontwikkelingen constateert, worden deze geagendeerd in de gesprekken met de directeur bestuurder en de kwaliteitszorgmedewerker en wordt de aanpak gemonitord.

Tevens is gesproken over de noodzaak van een andere invulling van de examencommissie, van nieuw te ontwikkelen toetsbeleid en het vullen en actueel houden van Vensters.

In april heeft de Onderwijscommissie kennisgemaakt met de leden van het Zorgteam. Die dag is tevens in een informele setting gesproken met enkele leerlingen van mavo, havo, vwo, ISK, praktijkonderwijs en vmbo over hun onderwijservaringen in coronatijd. Ook zijn enkele lessen bijgewoond waarbij de helft van de leerlingen conform de op dat moment van kracht zijnde coronamaatregelen het onderwijs vanuit huis volgde.

Begin 2021 heeft de inspectie haar vierjaarlijks onderzoek gedaan. Hieruit zijn aandachtspunten naar voren gekomen. Belangrijk punt hierin is, dat bestuur en onze teams moeten blijven zorgen voor een

werkend stelsel van kwaliteitszorg om de onderwijskwaliteit te bewaken en te verbeteren. De RvT/Onderwijscommissie volgt de verbeteraanpak op de voet, adviseert en klankbordt met de directeur bestuurder.

Voor kwaliteit van onderwijs is een goede wisselwerking met de omgeving noodzakelijk. De Onderwijscommissie is blij met de aanpak van de directeur bestuurder waarin de buitenwereld nadrukkelijk is betrokken bij de koers van Wolfsbos, en die is gericht op samenwerking.

Mevrouw E.Y. Van Rijssen (voorzitter) en de heer J.A. Van Dalen vormen samen de onderwijscommissie.

De **auditcommissie** houdt zich bezig met het toezicht op de financiële huishouding van de stichting en bereidt de bespreking van het toezicht op de financiën van de school in de RvT voor. Zij is in 2021 driemaal bijeengekomen en deed daarvan verslag in de RvT.

Behandelde inhoudelijke onderwerpen waren het Jaarverslag 2020 en de Jaarrekening 2020, de treasury (liquiditeitsprognose en financieel gevoerde beleid), het Verbeterplan managementletter 2020, het accountantsverslag controle 2019 en het Jaarverslag 2019, de begroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2026 en de managementletter interim-controle 2021.

Het zwaartepunt lag in 2021 op de begroting, de uitkomsten van het inspectiebezoek, in combinatie met bijbehorende rapportages en de visies op huisvesting en samenwerking.

Ervaring van de laatste jaren is dat Wolfsbos de baten en lasten in balans weet te houden. De organisatie is lean ingericht. De komende jaren wordt rond de nullijn begroot. Dit is een prima uitgangspunt gezien de ratio's en de fase waarin de school zich bevindt. De auditcommissie heeft specifieke risico's benoemd. Aan de batenkant zien we lagere baten door vereenvoudiging bekostiging. Aan de kostenkant zijn de personele lasten goed voor 75% van het totaal. Aandacht voor zowel kwaliteit als kwantiteit van het personeel blijft het adagium. Momenteel wordt beoordeeld of nieuwbouw haalbaar is. Naast dat het een mooie kans is, heeft mogelijke nieuwbouw financiële impact op de organisatie. Hierover is goed gespard met de directeur bestuurder.

De begroting sluit aan bij de doelen zoals geformuleerd in het ambitieplan. Investerings en bestedingen zijn hierdoor herkenbaar evenals de verantwoording. De aanbevelingen van de auditcommissie van de vorige twee jaren zijn opgepakt door de directeur bestuurder. Er zijn afspraken gemaakt over periodieke verantwoording naar de RvT inzake de gestelde doelen, activiteiten en eventuele bijsturingsmaatregelen.

De heer A.J. Janssens (voorzitter) en de heer J.H. Nicolai vormen samen de auditcommissie.

De **remuneratiecommissie** ondersteunt de RvT bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden als intern toezichthouder, specifiek bij het uitoefenen van de werkgeversrol richting de directeur bestuurder.

De commissie heeft in 2021 drie gesprekken gevoerd met de directeur bestuurder. Onder meer is gesproken over het inspectierapport en de daaruit voortvloeiende te nemen stappen, het ambitieplan, het opstellen van jaarplannen - ook die van de directeur bestuurder zelf, kwaliteitszorg, tevredenheidsonderzoeken, het herzien van de gesprekkencyclus en deze laten aansluiten bij 'de bedoeling', toekomst Wolfsbos, rollen RvT en directeur bestuurder en de wederzijdse verwachtingen en aanpassing van het managementstatuut.

De remuneratiecommissie bestaat uit mevrouw P.C. Tange (voorzitter) en de heer J.A. van Dalen.

Medezeggenschap en Raad van Toezicht

Het gezamenlijk belang van toezicht en medezeggenschap is het bijdragen aan een goed bestuur van de school. Vanuit dit gezamenlijk belang is overleg tussen GMR en RvT logisch en zeer gewenst. Ook sluit dit aan bij de wetgeving (Wet Versterking Bestuurskracht). In 2021 heeft maar één gezamenlijke themabijeenkomst kunnen plaatsvinden. Het onderwerp was onderwijskwaliteit.

De voorzitters van GMR en RvT zitten afwisselend het gezamenlijk overleg voor en stemmen samen de agenda af.

Zelfevaluatie en deskundigheidsbevordering

De leden van de RvT hebben deelgenomen aan een zelfevaluatie onder externe begeleiding. In het kader van inhoudelijke verdieping is een themabijeenkomst gehouden over onderwijskwaliteit, samen met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (zie ook vorige paragraaf).

Voor Wolfsbos wil de RvT, in het kader van doorlopende professionaliseringsactiviteiten van intern toezichthouders en daarmee de borging van de kwaliteit van intern toezicht, in de komende periode blijven inzetten op proactief toezicht en op onderwijskwaliteit.

Samenstelling Raad van Toezicht

Per 31 december 2021 bestaat de RvT uit de heer J.A. van Dalen (voorzitter), de heer A.J. Janssens (lid), de heer J.H. Nicolai (lid), mevrouw E.Y. van Rijssen (lid) en mevrouw P.C. Tange (vicevoorzitter, lid).

Benoemingstermijnen Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht worden door de gemeenteraad benoemd voor een periode van vier jaar. Aftreden geschiedt volgens het rooster van aftreden. Een aftredend lid is herbenoembaar. Herbenoeming is slechts eenmaal mogelijk. Het, in een tussentijdse vacature benoemde, lid neemt op het rooster de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd.

Naam	Lid sinds	2019	2020	2021	2022	2023	2024/2026
J.A. van Dalen	8-9-2016		Herbenoemd 8-9-2020	x			Aftredend 7-9-2024
P.C. Tange	8-9-2016		Herbenoemd 8-9-2020	x			Aftredend 7-9-2024
J. Nicolai	8-9-2016	Herbenoemd 8-9-2019		x		Aftredend 7-9-2023	
A.J. Janssens	9-3-2017			x	Aftredend 7-9-2022		
E.Y. van Rijssen	11-7-2019			x	Herbenoembaar 7-9-2022		Aftredend 7-9-2026

Vergoeding Raad van Toezicht

De beloning van de leden van de RvT past ruim binnen het advies van de VTOI. De voorzitter ontvangt een hogere vergoeding dan de leden van de RvT, de exacte bedragen zijn opgenomen in de jaarrekening. Voorts is een bedrag voor scholing gereserveerd.

Hoofd- en nevenfuncties Raad van Toezicht

Naam	Hoofd- en nevenfuncties
J.A. van Dalen	Bestuurder Stichting Samen Energie Neutraal, Meppel Partner NBDG bv, Assen Directeur Crescendo & Vivace BV, Zuidwolde Voorzitter Stichting Innovatie & Duurzaamheid / Calicocat, Assen Lid Raad van Toezicht Stichting Cultuurhuis (De Tamboer en Het Podium), Hoogeveen Voorzitter Stichting Guidance & Governance, Assen
P.C. Tange	Geen
J. Nicolai	Lighting consultant/office manager Ixillum BV Hoogeveen
A.J. Janssens	Benkis Holding BV, Benkis Interim Management BV & Benkis Vastgoed B.V, Directeur aandeelhouder Participaties: Jake Nutritionals BV, MBIP Groep BV en AIP Holding BV Lid Raad van Commissarissen Coöperatie De Graanrepubliek Lid van de 40+ Ronde tafel Assen
E.Y. van Rijssen	Lid Raad van Toezicht Varietas, stichting voor Basisonderwijs Deventer Eigenaar Van Rijssen Communicatieadvies

4. Gevoerde Beleid 2021

4.A. Onderwijskundig beleid

Passend onderwijs

In het kader van Passend onderwijs zijn verschillende vormen van ondersteuning aangeboden.

Op iedere locatie is een ondersteuningsteam aanwezig bestaande uit de zorgcoördinator, ambulant begeleider, orthopedagoog en schoolmaatschappelijk werker. Schoolbreed is er een ondersteuningsteam dat bestaat uit orthopedagogen, ambulant begeleiders, schoolmaatschappelijk werkers en een dyslexiespecialist. Regelmatig overlegt dit team met vertegenwoordigers van de GGD, Politie, maatschappelijk werk, VVN, schoolarts en leerplicht in een zogenaamd multidisciplinair overleg.

Ten behoeve van de verschillende arrangementen binnen Wolfsbos wordt aandacht besteed aan training op het gebied van Tops!, een groepsaanpak die bijdraagt aan een positief en veilig school- en leerklimaat.

Het proactief inzetten van lichte (extra-) ondersteuning dient om zware ondersteuning te voorkomen. Het aanbod wordt adaptief gemaakt op basis van de leer- ondersteuningsvraag van leerlingen. Leerlingen voor wie het ondersteuningsaanbod niet voldoende is om het onderwijs met succes te volgen worden verwezen naar het speciaal onderwijs voor intensieve ondersteuning. Hiervoor bereidt de orthopedagoog de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor. Het is zaak dit goed te volgen, omdat hier ook veel geld mee gemoeid is. Immers: binnen het Samenwerkingsverband Passend onderwijs wordt elke reguliere VO-school financieel aangeslagen voor leerlingen die met een TLV weggaan. Dat betreft dermate grote bedragen dat waakzaamheid hier geboden is. En in 2021 is het financieel geschil afgerond na een rechtszaak in 2020 van onze school tegen het Samenwerkingsverband (waarin we zelf dus zitting hebben) over Lwoo-indicaties. Dat betrof veel overleg, brieven, gedoe en uiteindelijk veel geld.

Dyslexie-ondersteuning wordt volgens het Protocol Dyslexie VO vormgegeven. De interne dyslexiespecialist ondersteunt en bewaakt de uitvoering hiervan.

RSG Wolfsbos realiseert ook een aanbod taalondersteuning aan anderstaligen. Deze leerlingen zijn woonachtig in het AZC of zijn kinderen van arbeidsmigranten of statushouders. Daarnaast blijkt dat een aantal anderstalige leerlingen uit deze categorieën de overstap van de basisschool naar het VO niet goed kan maken, ook al zijn zij al langer dan twee jaar in Nederland. Ook deze leerlingen krijgen een aanbod om deze aansluiting te ondersteunen.

Naast de reguliere stroom Praktijkonderwijs biedt de praktijkschool De Meander aan leerlingen met internaliserend gedrag een veilige route aan.

Vanuit de impuls gelden zijn op De Meander jobcoaches aangesteld. Deze jobcoaches bemiddelen leerlingen naar perspectiefrijke stages, die zo mogelijk kunnen worden omgezet in een

(participatie)baan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de coaches van de gemeente Hoogeveen.

Verantwoording van de Prestatiebox- en convenantsgelden

De Daltonontwikkeling in het VMBO en het Praktijkonderwijs is in volle gang. We zijn in 2021 met de locaties Meander, Dikkenberg en Harm Smeenge Dalton-gecertificeerd geworden! Leerkrachten werden en worden actief geschoold in de Daltonwerkwijze, onder meer tijdens locatie-overstijgende studiedagen.

De implementatie van de flexuren op de locatie Groene Driehoek is een onderwijskundige keuze voor een route die eisen stelt aan de kennis, vaardigheden en attitudes van de docenten. Daarbij is ten behoeve van het realiseren van een stimulerend leerklimaat tijdens de flexuren voor leerlingen de focus m.b.t. de professionalisering van docenten gelegd op hun coachende vaardigheden.

De implementatie van flex vereist naast verdere professionalisering van docenten ook een versterking van de leerattitude van leerlingen. Autonomie van leerlingen wordt gerealiseerd door de leerling regie te geven in de eigen leerontwikkeling. Voorwaarde is een helder zicht op het curriculum op zowel docent- als leerlingniveau. Om dat te bereiken is aandacht besteed aan het werken aan de hand van leerdoelen. Ook is de aandacht gericht op het samenbrengen van vaklessen, flexlessen en coaching, zodat er een pedagogische en didactische verbinding is t.a.v. deze onderdelen.

Iedere fulltime docent heeft vanaf de beschikking gekregen over 50 klokuren ontwikkeltijd. Docenten kunnen deze ontwikkeltijd inzetten in ruil voor lestijdvermindering. Op deze manier levert de invoering van de ontwikkeltijd een bijdrage aan werkdrukverlichting. Docenten hebben deze ontwikkeltijd in overleg met hun leidinggevende ingezet voor onderwijsontwikkeling passend bij het beleid van de school.

In het kader van het terugdringen van zittenblijven wordt gewerkt met de indicator 'risicoleerling'. Deze indicator is gebaseerd op het aantal onvoldoendes dat een leerling heeft. Op grond van deze indicator worden er zo nodig maatregelen genomen. Een tweede indicator is verhoogde mate van lesuitval. De eerste vraag ligt bij de docenten: "Wat kan mogelijk de oorzaak zijn van deze terugval?". De signalen worden doorgesproken met de mentoren/ coaches, welke het gesprek aangaan met de desbetreffende leerlingen. Vaak blijkt de achterliggende oorzaak een verminderd zelfvertrouwen te zijn. Om betere en gerichte feedback van (vak)docenten te kunnen geven aan leerlingen is het instrument leerlingbespreking.nl ingezet. Docenten geven in twee rondes per jaar aan wat leerlingen op gedragsniveau kunnen veranderen om prestaties te verbeteren of te continueren. De aanbevelingen worden via de mentor/coach besproken met de leerling, die op basis van de feedback, waar nodig, een plan van aanpak maakt. Dit plan van aanpak wordt, in een gesprek met ouders, coach/mentor en leerlingen, besproken in een gesprek, en zal op regelmatige basis onderwerp van gesprek zijn in het leerproces, zowel op school als thuis.

Op de verschillende locaties worden met leerlingen gesprekken gevoerd in het kader van loopbaanoriëntatie en begeleiding. In de gesprekken komt de ambitie van de leerlingen in relatie tot de schoolvorderingen en de schoolkeuzes aan de orde.

Ook voor excellente leerlingen is op locatie Groene Driehoek een aanbod gerealiseerd. Ze worden in de gelegenheid gesteld tijdens de flexuren te werken aan projecten.

De basisbegrippen voor facilitering in ICT zijn: “Integriteit, Stabiliteit, Continuïteit, Beschikbaarheid.” Uitgangspunt is sinds twee jaar: breng het device naar de leerling toe. Jaarlijks wordt dit uitgebreid, zodat uiteindelijk alle leerlingen een eigen device tot hun beschikking hebben.

Door de investeringen die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden op het terrein van de ICT-infrastructuur en in de scholing van de medewerkers was de school goed in staat de omschakeling naar het onlineonderwijs te maken. Docenten hebben versneld kennis gemaakt met digitaal lesmateriaal dat in deze tijd gratis is verstrekt door de uitgeverijen. Deze ervaringen hebben geleid tot een toename in het gebruik van digitaal lesmateriaal.

Met betrekking tot burgerschapsvorming is het uitgangspunt dat burgerschap in alle lessen aanwezig moet zijn. Leidraad hierbij was de notitie burgerschap. De overgang naar het Daltonberoepencollege is voor de locaties van het vmbo en praktijkonderwijs van meerwaarde gebleken voor het onderdeel burgerschap. De kernwaarden van Dalton passen prima in het streven naar ‘basisburgerschap’ voor allen.

Op de locaties Dikkenberg, Harm Smeenge en Groene Driehoek is een leerlingenraad actief. De leerlingenraad functioneert onder andere als klankbordgroep voor de schoolleiding voor het schoolbeleid. Ouders worden betrokken bij het schoolbeleid door middel van ouderraden per locatie.

Onze ISK is bewust intern gehuisvest, zodat nieuwkomers een gezicht krijgen voor de andere leerlingen en medewerkers. Vanaf 2018 is deze afdeling gevestigd binnen de locatie Harm Smeenge. Tot de zomervakantie 2021 waren er drie groepen en was het aantal leerlingen ongeveer 50. Hiervan zijn 4 leerlingen doorgestroomd naar reguliere klassen binnen en buiten de school. Verder zijn 6 leerlingen doorgestroomd naar het MBO. Vanwege de corona-maatregelen hebben de leerlingen in het regulier onderwijs tot de zomervakantie grotendeels online thuisonderwijs gehad. De leerlingen van de ISK vielen onder de 'kwetsbare' groep en hadden wel de mogelijkheid om onderwijs op school te krijgen. De leerlingen die met het openbaar vervoer komen, waren echter ook aangewezen op thuis online-lessen. Daarnaast moest de ISK met een aangepast rooster werken, aangezien de uren LO en koken niet konden doorgaan en er regelmatig lesuitval was door corona. De corona heeft veel impact gehad op de ISK. Zo konden er geen schakeltrajecten in het regulier onderwijs worden gestart en bleef de doorstroom daarom relatief laag. De grootste impact is geweest op de groep leerlingen met de laagste niveaus. Factoren die hierbij een rol hebben gespeeld, zijn de online lessen voor de leerlingen buiten Hoogeveen, de thuissituatie (o.a. wonen op het AZC), niveau leerlingen (het vermogen om zelfstandig te kunnen leren). Al met al is de gemiddelde tijdsduur bij de ISK opgelopen van 2 naar bijna 3 jaar.

Na de zomervakantie waren er vier groepen en varieerde het aantal leerlingen tussen 60 en 70. Het aantal leerlingen is gegroeid door toename van het aantal aanmeldingen en stagnatie in de doorstroom van voor de zomervakantie. Tot januari is 1 leerling geschakeld naar een regulier klas

binnen de school en zijn 5 leerlingen met een schakeltraject gestart.

Ongeveer 20% van de leerlingen woont op het AZC. De andere leerlingen zijn afkomstig uit Hogeveen, Zuidwolde, Pesse, Ruinen, Ruinerwold, Nijeveen, de Wijk, Havelte en Meppel. De meeste leerlingen komen uit Syrië. Verder komen de leerlingen uit Eritrea, Polen, Iran, Afghanistan, Turkije, Thailand, Kenia, Jemen, Azerbeidzjan, Congo, Oekraïne en Filipijnen. Bij de verlengde intake van een ISK-leerling wordt een individueel ontwikkelplan opgesteld. Regelmatig wordt de voortgang gemeten met de JIJ!-toetsen (leerlingvolgsysteem).

4.B. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Zodra duidelijk werd dat we het NPO-geld zouden krijgen, zijn allerlei gesprekken gevoerd. Voor vrijwel alle scholen – en dus ook voor ons – gold dat het NPO-verhaal en budget bekend werd ten tijde van het formatieproces 21/22. Wij hebben samen met de Dovoc scholen (= RSG ter Apel, Esdal College, De Nieuwe Veste en het Dr. Nassau College) een externe persoon gevraagd met ons de schoolscans uit te voeren en gesprekken over interventies te voeren. Dat is in mei en juni 2021 gebeurd op een prettige en inhoudelijk goede manier. Personeel en leerlingen van alle locaties hebben vragenlijsten ingevuld en er is met ouders gesproken: vooral via de ouderraden. Per locatie en team zijn keuzes gemaakt. De gekozen interventies zijn voorgelegd aan onze beide deelraden en de GMR wordt een aantal keer per jaar geïnformeerd over de voortgang.

Net als veel scholen hebben wij in april 2021 besloten een interne projectleider hiervoor te zoeken. We hebben een vacature voor 0,2 fte geplaatst. Omdat er geen reacties waren, hebben we na intern overleg besloten dat de directeur onderwijs (vanaf zomer 2021 tot en met april 2022 ad interim) en de teamleider Meander = Zorgteam hier de regie voeren. Voor komend schooljaar bezien we hoe we dit doen.

We hebben overzichten gemaakt en besproken met daarin alle interventies.

Zo is er voor de locatie Groene Driehoek op vakinhoudelijk gebied gekeken naar de achterstanden met betrekking tot de examenklassen. De vakken wiskunde A en B, natuurkunde, scheikunde zijn bijgewerkt door extra lesuren in havo en vwo. Voor mavo 4 geldt dit ook voor Nederlands, wiskunde en Duits. Er is een verbetering zichtbaar in de executieve vaardigheden in de brugklas, door extra ondersteuning via de interventies met een nieuwe mentormethode. De planningsagenda heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. In de onderbouw zijn leerlingen extra ondersteund via lessen leesvaardigheid Nederlands en Engels, alsmede een ondersteuning via sociaal-emotionele vaardigheden. In de bovenbouw heeft de ondersteuning van stressreductie ook plaatsgevonden.

Op de locatie vmbo (Harm Smeenge en Dikkenberg) is naast kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde ingezet op sociaal emotionele vorming. Net als op de Groene Driehoek is vooral in de examenklassen extra ondersteuning geboden. We gaan er van uit dat deze inzet terug te zien is in de examens. Verder is er vooral voor het volgende gekozen: 1. er is vakinhoudelijke ondersteuning ingezet om achterstanden weg te werken; 2. extra aandacht voor executieve vaardigheden in de onderbouw; 3. ondersteuning van leerlingen door docenten extra te scholen op het gebied van begeleiding en coaching;

4. er is extra tijd voor mentoren/coaches om leerlingen meer te kunnen begeleiden; 5. extra leesvaardigheidstrainingen voor Nederlands en Engels in de onderbouw voor leerlingen met achterstanden; 6. groepsvormende activiteiten via het programma Rots en Water in de onderbouw; 7. huiswerkbegeleiding en het verkleinen van de klassengrootte in het brugklasjaar voor vmbo-tl leerlingen.

Dit alles is verdeeld in categorieën, zoals verderop in dit jaarverslag financieel is toegelicht: A tot en met F. Er zijn weinig middelen bovenschools ingezet: zie de 0,2 fte hierboven voor interne projectleiding, verder kozen we voor het reserveren van geld voor een 10-14 construct en kregen alle leerlingen – ook onze ISK – een boek naar keuze. Ook zijn er voor ondersteunende taken middelen ingezet, zowel inhoudelijk als administratief. En de schoolleiding is begonnen met de methode Leerkracht: elke dag een beetje beter.

4.C. Convenantsmiddelen

In 2021 is met de PGMR afgesproken dat in schooljaar 2021/2022 elke docent, in het kader van werkdrukverlaging, 40 uur extra ontwikkeltijd krijgt (naar rato van het dienstverband).

4.D. Resultaten/evaluatie per schoolsoort

De locatie voor praktijkonderwijs, De Meander, valt buiten deze beoordeling. Het praktijkonderwijs heeft een eigen landelijk inspectiekader.

Een belangrijke indicator voor de kwaliteit van het onderwijs is het jaarlijkse opbrengstenoordeel van de Inspectie van het Onderwijs. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende vier indicatoren:

- Positie in leerjaar 3 ten opzichte van het advies van de basisschool (Onderwijspositie t.o.v. advies P.O.),
- Percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2 (Onderbouwsnelheid),
- Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling (Bovenbouwsucces),
- Gemiddeld cijfer Centraal Examen van alle vakken per afdeling (Examencijfers).

Onderstaande informatie is afkomstig uit het Internet Schooldossier van het Ministerie van OCW en geeft per vestiging de onderwijsresultaten (2020/21) van de Inspectie weer. Alle opleidingen in alle vestigingen van RSG Wolfsbos zijn op basis van de score op de vier genoemde indicatoren beoordeeld met een voldoende.

Onderwijspositie t.o.v. advies P.O.

Met de indicator Onderwijspositie t.o.v. advies PO wordt gezien hoe de onderwijspositie van leerlingen, in het derde leerjaar in het VO zich verhoudt tot het advies dat door de basisschool is gegeven. De indicator wordt op vestigingsniveau bepaald. Onder “vestiging” wordt hier verstaan: Groene Driehoek, Harm Smeenge en Dikkenberg.

Deze indicator is voor alle vestigingen boven de norm.

Onderbouwsnelheid

Van iedere leerling in de eerste twee leerjaren wordt per schooljaar bepaald of de leerling over gaat

of blijft zitten. De indicator is gerekend over het driejaarsgemiddelde van de Onderwijsinspectie. Deze indicator scoort bij de vestiging Harm Smeenge boven de norm. Deze indicator is voor de vestiging Groene Driehoek in 2022 nog niet bekend. Dit heeft te maken met technische aspecten. De indicator voor de vestiging Dikkenberg is voldoende.

Bovenbouwsucces

Voor deze indicator wordt van iedere leerling bepaald of hij/zij het betreffende leerjaar in de bovenbouw, dus vanaf leerjaar 3, al dan niet succesvol afrondt. Een succesvolle afronding is het slagen voor het examen, overgaan naar een volgend leerjaar van dezelfde onderwijssoort en opstromen naar een hogere onderwijssoort in hetzelfde of een hoger leerjaar. De indicator is gerekend over het driejaarsgemiddelde van de Onderwijsinspectie.

Het bovenbouwsucces van alle afdelingen van de Groene Driehoek is op orde. Voor de havo blijft de indicator bovenbouwsucces wel een zorg. De gesprekken met de diverse secties zijn gesprekken hebben geresulteerd in een gemaakte start met opbrengstgericht werken. De situatie rondom de pandemie heeft geleid tot een groter vraagstuk rondom achterstanden, dit geldt ook voor de gehele school. De indicator bovenbouwsucces van de opleidingen basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg van de vestiging Harm Smeenge is op orde. Datzelfde geldt voor de basisberoepsgerichte leerweg de afdeling (gemengd) theoretische leerweg van de vestiging Dikkenberg. Vanwege de leerlingaantallen op de kaderberoepsgerichte leerweg kon er geen oordeel worden vastgesteld op de Dikkenberg. Op de Dikkenberg worden de leerlingen van de loopbaanklas nog niet meegerekend in het kader van bovenbouwsucces en slagingspercentages. Veel van deze leerlingen worden opgeleid voor het Entree-diploma. Dit wordt vanaf volgend kalenderjaar op een andere manier berekend, zodat deze leerlingen ook gaan meetellen in het rendement, wat ook geldt voor de slagingspercentages.

Examencijfers

Bij deze indicator wordt het gemiddelde cijfer van het centraal examen bepaald. Alle vakken met een centraal examencijfer die meetellen bij de uitslagbepaling, doen mee. Ook de beroepsgerichte vakken tellen mee bij de bepaling van het gemiddelde. Van deze indicator is geen oordeel door de Inspectie vastgesteld, vanwege de bijzondere regelingen bij het examen rondom de pandemie. Ook wordt er geen gemiddelde gepubliceerd door de Onderwijsinspectie. Van het jaar 2020-2021 worden er ook geen examencijfers door de Inspectie gepubliceerd.

Verskil SE-CE

Het verschil in cijfers tussen SE-CE is geen indicator meer in het berekende eindoordeel van het Onderwijsresultatenmodel van de Inspectie van het Onderwijs. Het is een randvoorwaarde die op orde moet zijn. Dat betekent dat de inspectie erop toeziet dat er niet meer dan drie jaar achtereen een groot verschil is tussen het SE en CE. Voor wat betreft de afgelopen jaren is het verschil SE-CE niet relevant i.v.m. het niet afnemen van de centraal schriftelijke eindexamens door Corona en de aangepaste zak-slaagregeling in het andere jaar.

Slagingspercentage schooljaar 2020-2021

Onderstaande tabellen zijn afkomstig uit het Bestuursverslag Vensters 2020-2021 en geven een beeld per onderwijssoort van de verschillende vestigingen wat het slagingspercentage was voor het schooljaar 2020-2021 en vergeleken met het landelijk gemiddelde.

	Groene Driehoek	Landelijke vergelijkingsgroep
mavo	95,2	96,4
havo	87,1	90,7
vwo	92,5	94,0

	Harm Smeenge	Landelijke vergelijkingsgroep
vmbo-basis	100,0	99,3
vmbo-kader	100,0	99,0

	Dikkenberg	Landelijke vergelijkingsgroep
vmbo-basis	100,0	99,3
vmbo-kader	100,0	98,9
mavo	90,9	95,9

Tevredenheidsonderzoek ouders en leerlingen

De diverse uitkomsten van de onderzoeken, laten een positief beeld zien. Leerlingen en ouders hebben van RSG Wolfsbos hebben meegedaan aan deze enquêtes.

Leerlingtevredenheidsonderzoeken

Deze tevredenheidscijfers tonen hoe leerlingen deze school ervaren en hoe tevreden ze zijn over bijvoorbeeld de faciliteiten, de docenten en de begeleiding. De sfeer laat zien hoe leerlingen de school ervaren. Veiligheid laat zien hoe veilig de school is en of er bijvoorbeeld wordt gepest op school. Sfeer en veiligheid wordt gemeten met een vragenlijst die leerlingen invullen.

Hoe tevreden zijn leerlingen in 2020-2021?

Locatie / Opleiding	Tevredenheid leerlingen		Veiligheid		Sfeer	
	Eigen school	Vergelijkbare scholen	Eigen school	Vergelijkbare scholen	Eigen school	Vergelijkbare scholen
Groene Driehoek						
Vmbo g(t)	6,5	6,5	7,8	7,3	9,7	9,4
Havo	6,3	6,4	7,7	7,5	9,8	9,5
vwo	6,6	6,6	8	7,8	9,9	9,7
DBC: HS						
Vmbo-b	7	6,7	9,5	9,2	7,4	7,2
Vmbo-k	6,8	6,5	9,6	9,3	7,7	7,1
DBC: DB						
Vmbo-b	6,3	6,7	8,9	9,2	6,2	7,2
Vmbo-k	6,4	6,5	9,4	9,3	6,3	7,1
Vmbo-(g)t	5,7	6,5	8,5	9,4	5,9	7,3
DBC:Me						
PROZO	7,5	7,5	7,6	7,5	10	9,7

DBC = Dalton Beroepencollege, HS= Harm Smeenge, DB = Dikkenberg, Me = Meander, de indicator Tevredenheid leerlingen PROZO! toont de gemeten algemene tevredenheid van leerlingen in het praktijkonderwijs verdeeld over de hele school.

Op schoolbreed niveau blijkt dat het bespreken van nieuws in de lessen en het iets doen met de mening of ideeën van leerlingen lager wordt gewaardeerd, dit is ook een landelijk beeld bij alle vergelijkbare scholen.

Op de Meander wordt gebruik gemaakt van het PROZO-onderzoek. De indicator leren en veiligheid (Deze cijfers laten zien hoe leerlingen de hulp van leraren op deze school ervaren) is hoger dan het landelijk gemiddelde. De tevredenheid op het thema veiligheid wordt met een **10** beoordeeld.

Oudertevredenheidsonderzoeken

Hoe tevreden zijn de ouders van leerlingen over de school? Dit gaat onder andere over de begeleiding en hoe het kind de school ervaart. De tevredenheid wordt gemeten met een vragenlijst die ouders invullen.

Hoe tevreden zijn de ouders in schooljaar 2020-2021

Locatie	Tevredenheid ouders	
	Eigen school	Vergelijkbare scholen
Groene Driehoek	7,4	7,9
DBC: HS	7,8	7,9
DBC: DB	7,1	7,9
DBC-Me	7,4	7,5

Alle cijfers laten een ruime voldoende zien, dit is iets om trots op te zijn.

Vervolg

RSG Wolfsbos kan zeer tevreden zijn over de uitstekende resultaten van het leerling- en oudertevredenheidsonderzoek van 2020-2021. Vervolgacties zullen uit de diverse onderzoeken op school- en afdelingsniveau worden uitgezet. Nieuws in de lessen en het iets doen met de mening of ideeën van leerlingen zal schoolbreed een aandachtspunt zijn en zal in de diverse teams aan bod komen.

4.E. Toetsing en examinering

In 2021 is een traject met een examencommissie ingericht bestaande uit de examensecretarissen van de verschillende locaties, de medewerker kwaliteitszorg en de directeur onderwijs. Deze commissie is een aantal maal bijeengeweesd om aan de hand van checklists de kwaliteit van de examens te checken en te borgen. Eind 2021 is tevens een start gemaakt met de explicitering van onze visie op toetsing en examinering. Dit traject heeft zijn voorzetting gekregen in een scholing over de activiteiten van een examencommissie, dat medio 2022 is afgerond. Deze scholing vindt plaats met RSG Ter Apel en met De Nieuwe Veste samen.

4.F. Kwaliteitszorg

Vanuit het bestuur geïnitieerd wordt de huidige onderwijskwaliteit systematisch en integraal benaderd, geborgd en continu verbeterd. Het ontwikkelen en inrichten van een systematiek hiervoor is verder ontwikkeld. Deze systematiek sluit aan bij het willen werken vanuit de bedoeling (in de terminologie van Wouter Hart).

De systematiek voor kwaliteit wordt ontwikkeld tot een vanzelfsprekend onderdeel van het werken van al onze medewerkers. Tevens willen we onze kwaliteitszorg zodanig inrichten dat we te allen tijde aan al onze belanghebbenden zichtbaar kunnen maken hoe wij onze onderwijsopdracht uitvoeren en welke resultaten we daarbij realiseren: een interne- én een extern gerichte doelstelling dus.

Het bestuur richt zich vanaf dit jaar op de systematische evaluatie en analyse van de gestelde doelen, d.i. basiskwaliteit 3 uit het onderzoekskader van de Inspectie, die meer gericht is op hoe het bestuur zicht heeft op onderwijskwaliteit. Dit uit zich in het hanteren van een kwaliteitszorgkalender, waarin (kort)cyclische evaluatie en bijstelling van interventies op onderwijskwaliteit worden geborgd, zodat deze interventies en vaste plek in de onderwijskalender krijgen voor RSG Wolfsbos. Deze kalender wordt besproken in het onderwijsoverleg tussen directeur onderwijs en teamleiders, afzonderlijk tussen kwaliteitszorgmedewerker en directeur bestuurder en ook met de RvT.

In dit kader passen ook de jaarlijkse gesprekken met de vaksecties, waar (examen)resultaten, leerwinsten voor leerlingen en onderwijsontwikkeling in het kader van het ontwikkelen van maatwerk en de daaruit voortvloeiende ontwikkelopdrachten van de vaksecties een belangrijke rol hebben.

Tevredenheidsonderzoeken via het platform Vensters worden vanaf medio maart 2022 ook samen met het LAKS uitgevoerd.

In elk team, zowel onderwijsteams als stafteams, wordt vanaf de zomer 2021 gewerkt met

jaarplannen, die door de teams zelf worden geëvalueerd. De aandacht voor het primaire proces, leskwaliteit en dus het werken aan de kleine k van kwaliteit vormen de belangrijkste focus voor de schoolleiding en ook het bestuur. Hierbij zal eigenaarschap in de gehele organisatie centraal staan, van leerling, docent, ouders, schoolleiding en alle andere medewerkers in de school.

De ontwikkeling van collegiale visitaties, het borgen van een examencommissie binnen de school (ook middels scholingen) en het vernieuwen van het toetsbeleid zijn in gang gezet. Daarbij worden visitaties ook in het regionaal samenwerkingsverband binnen de DOVOC uitgevoerd, na een pauze i.v.m. de pandemie.

4.G. Belanghebbenden

We werken met veel mensen en organisaties samen en dat is ook hard nodig en gewoon goed. Een opmerking vooraf: Corona heeft ons zeker geleerd dat alle voorgaande patronen niet of anders werken en dat veel creativiteit gevraagd wordt. Zeker het “van buiten naar binnen denken” wordt steeds belangrijker. We kunnen dat meer gestalte geven door meer praktijk naar binnen te halen, ook in de meer theoretische delen: echte opdrachten koppelen aan de leerstof, gastlessen etc. Dat kan ook digitaal.

Hieronder een aantal concrete zaken.

We hebben rond de zomer de verkenning afgerond rond de samenwerking met het RvEC. Deze verkenning was in 2020 gestart. De begeleiding was in handen van een medewerker van Vos-Abb en Verus. Deze verkenning had als doel na te gaan welke samenwerking meer gewenst en of nodig is. Immers beide scholen streven naar robuust en toekomstbestendig onderwijsaanbod. Het rapport is intern breed verspreid. De conclusie van de procesbegeleiders was dat samenwerking nodig en gewenst is, maar dat de beide scholen fundamenteel verschillend kijken naar de aanvliegroute: RSG Wolfsbos is van mening dat dit moet starten bij de inhoud: vind elkaar eerst op kwetsbare onderdelen als bijv. Vmbo, pro en Vwo. En ga daarna vanuit gewonnen vertrouwen kijken naar een organisatievorm. Gezien de historie en context in Hoogeveen is een andere route vragen om grote problemen en brokken. Het RvEC eist eerst een keuze voor een of meer vormen van het construct en vindt de zienswijze van Wolfsbos te vrijblijvend. Ook na gesprekken tussen beide RvT's eind augustus, komen we hier niet fundamenteel verder. Wel is het goed te melden dat rond Sterk Techniek Onderwijs (STO) en het Vmbo we stappen zetten in de samenwerking. En dat is goed!

Meteen na afronding van hierboven genoemde verkenning, zijn we na de zomer gestart met een brede verkenning. We hebben gekozen voor een adviseur van Common Eye die ons begeleidt. Kern is een brede werkgroep die zaken bespreekt, intern uitzet etc. Het eindverslag is eind maart 2022 gereed.

Daarnaast bieden we al jarenlang via zogenoemde HOT-modules onze leerlingen perspectief op het vervolgonderwijs. Dit doen we in samenwerking met het Alfacollege. Onder andere op het vlak van techniek – ook via Vrienden Van Techniek – en in een project als Hoogeveen on Stage werken we samen met het VO en MBO in Hoogeveen.

Wij zijn penvoerder van dit project Sterk Techniek Onderwijs (STO) in de regio Hoogeveen. Naast het Roelof van Echtencollege en het Alfacollege is daarin het bedrijfsleven vertegenwoordigd vanuit de

Stichting Vrienden van Techniek Hoogeveen.

Op het gebied van huisvesting is veel te zeggen. De korte versie is dat we begin februari startten met een onderzoek naar nieuwbouwlocaties Harm Smeenge en Dikkenberg. Vrij snel werd duidelijk dat het erg interessant is breder te kijken. Dus nieuwbouw voor de hele school minus de Meander, omdat dit gebouw er 14 jaar staat. Omdat we te maken hebben met doordecentralisatie en de samenwerking met de gemeente en het RvEC hierin en met een voorgenomen korting vanuit de gemeente, vraagt dit om goed overleg en tegelijkertijd ook opkomen voor ons belang. Immers de rentestand is nog laag. Op moment van schrijven mikken we op realisatie nieuwbouw (welke van de 2 varianten het ook wordt) op 1/8/25.

Dan de DOVOC-scholen (Drents Openbaar VO-Convenant): wij vormen al jaren met het Esdal College te Emmen, De Nieuwe Veste te Coevorden, Nassau College te Assen en RSG Ter Apel. Dit betreft een collegiale samenwerking rondom de thema's; kwaliteitszorg, P&O/HRM, ICT en financiën/facilitair. Kennisdeling, samen ontwikkelen en afstemmen staan hierbij centraal. De bestuurders van de genoemde scholen komen regelmatig bijeen. De focus ligt nu vooral op kwaliteitszorg. In het kader van de hierboven genoemde brede verkenning, zijn de bestuurders van DNV, Esdal en ter Apel ook geïnterviewd.

Als uitvloeisel van dit overleg is een initiatief ontstaan om samen toe te werken naar een subsidieaanvraag voor Project Aanpak Lerarentekort. Inmiddels is deze aanvraag gehonoreerd en is er een start gemaakt met de projectwerkzaamheden, waarbij in totaal 13 VO-scholen, 2 lerarenopleidingen en 2 mbo's zich hebben aangesloten.

We hebben ook in 2021 weer actief geïnvesteerd in onze goede contacten met bedrijven en ook diverse culturele instellingen, zoals Scala, het Podium, de bibliotheek en de Tamboer. Corona gooide vanaf maart roet in het "activiteiteneten". Denk aan debatten, Cascaderun, voorstellingen etc.

4.H. Duurzaamheid

In 2021 zijn de energiemaatregelen die we in 2020 doorgevoerd hebben gecontinueerd. Enerzijds past dit bij ons ambitieplan op het gebied van duurzaamheid, anderzijds hebben we te maken met veranderende wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid. Omdat onze school zich dus oriënteert op het gebied van integrale nieuwbouw, hebben we gekozen voor een strategie, waarbij we op korte termijn, met minimale middelen, maximaal effecten kunnen bereiken op het gebied van duurzaamheid.

Zowel in de bestaande situatie als in een eventueel nieuwbouwsituatie wordt het onderbouwgebouw van locatie Groene Driehoek minimaal 10 jaar gehandhaafd. Dit gebouw wordt voorzien van een nieuw energiezuinig CO2 gestuurd ventilatiesysteem welke voldoet aan het frisse scholenconcept B. Tevens wordt het gebouw voorzien van ledverlichting. De werkzaamheden zijn in september 2021 gestart en worden opgeleverd in het voorjaar van 2022.

4.I. Klachtenafhandeling

RSG Wolfsbos en De Meander hebben een klachtenregeling. Het gaat hier om een brede klachtenregeling. Naast ouders en leerlingen kan iedereen die deel uitmaakt van de scholengemeenschap een klacht indienen. Klachten kunnen onder meer betrekking hebben op de

begeleiding van leerlingen, toepassing van strafmaatregelen anders dan schorsing en verwijdering, beoordeling van leerlingen, de inrichting van de schoolorganisatie, seksuele intimidatie, discriminerend gedrag, agressie, geweld en pesten.

In het algemeen geldt de regel dat een klacht eerst door de klager met degene die de klacht betreft wordt besproken. Is dit niet afdoende, dan zijn de direct leidinggevenden van de school het aanspreekpunt. Een klager kan zich ook wenden tot de contact- en vertrouwenspersonen van de school. Indien de klacht op schoolniveau niet afdoende wordt opgelost en klager wil een klachtschrift indienen dan zijn er twee mogelijkheden. De klager kan een klachtschrift indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs of kan zich wenden tot de directeur bestuurder van RSG Wolfsbos. De aangeklaagde heeft het recht iemand (vertrouwenspersoon of iemand buiten de school) om bijstand/advies te vragen. De klachtenregeling is niet van toepassing op klachten waarvoor een aparte regeling of proceduremogelijkheid bestaat. Deze klachten dienen langs die lijn te worden afgehandeld. Zo kan een klacht die moet worden ingediend bij de commissie van beroep voor eindexamens of over schorsing en verwijdering niet via deze klachtenregeling worden afgehandeld. De klachtenregeling is evenmin van toepassing indien het een klacht betreft tegen een besluit van het bevoegd gezag in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (AWB). Tegen deze besluiten is bezwaar en beroep op grond van de AWB mogelijk.

In de rapportageperiode 2021 zijn geen klachten ingediend.

4.J. Samenwerking met de GMR

Evenals vorig jaar was het door corona niet mogelijk om fysiek te vergaderen in ieder geval voor de eerste helft van het jaar. De vergaderingen vonden plaats via Teams. We hebben vorig jaar hier enige ervaring in opgebouwd. Na de zomer hebben we twee bijeenkomsten gehad op locatie de Meander waarna de laatste vergadering wederom door corona in teams werd gehouden.

De Medezeggenschap wordt vormgegeven via een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad voor zaken die betrekking hebben op RSG Wolfsbos als geheel en twee deelraden voor de beide sectoren vmbo/pro en mavo/havo/vwo. De deelraad vmbo/pro bestaat uit leden die zitting hebben vanuit Brin 19IW en Brin 06DT. Leden die namens Brin 06DT in deze deelraad zitten hebben geen stem/adviesrecht ten aanzien van besluitvorming Brin 19IW. Leden die namens Brin 19IW in deze deelraad zitten hebben geen stem/adviesrecht ten aanzien van besluitvorming aangaande Brin 06DT. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad vergadert met de directeur bestuurder, het overleg met de deelraden wordt gevoerd met de directeur Onderwijs.

Het overleg in zowel de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad als de deelraden geschiedt in een constructief kritische sfeer. Naast de personeelsgeledingen leveren ook de ouder- en de leerlingengeledingen een goede bijdrage. Behalve de reguliere overleggen zijn er een aantal thema-avonden georganiseerd, waar specifieke onderwerpen in een informele informatieve sfeer besproken worden.

Het wordt door de medezeggenschapsorganen zeer op prijs gesteld dat zij meegenomen worden in

besluitvormingsprocessen omtrent begroting, formatie, aanbestedingen, toekomstontwikkelingen, huisvesting, etc. Het mee worden genomen geschiedt veelal in kleinere setting. Enkele leden vanuit de GMR nemen dan zitting in een werk/meedenkgroep en koppelen het proces terug naar de gehele GMR. Het geeft een verhelderend inzicht in de keuzes en de verantwoording daarvan, die de directeur bestuurder moet maken. Het op deze wijze werken is voor de leden van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad weliswaar tijdrovend en de stukken zijn niet altijd eenvoudig, maar het verhoogt de betrokkenheid en geeft het begrip 'medezeggenschap' meer inhoud.

Inzet NPO-gelden kwam tijdens iedere vergadering aanbod. Deze kwam voorbij in zowel de GMR als ook de beide deelraden. Mooi was ook dat de verschillende jaarplannen van teams en staf in de GMR konden worden besproken. Verder is een werkgroep intensief bezig geweest rond het thema 'de brede verkenning'; hierin heeft ook de GMR een afvaardiging gehad.

5. Bedrijfsvoering

5.A. Facilitair/ICT

Huisvesting

Ook het jaar 2021 was voor de afdelingen van Facilitair en ICT in alle opzichten een uitdaging. De opgelegde Coronamaatregelen vanuit de overheid hebben geleid tot tal van aanpassingen in de normale bedrijfsvoering.

Facilitair

De 1,5 meter afstandsregel heeft net als het voorgaande jaar tot aanpassingen in de school geleid. We hebben op een aantal plekken minder markeringen aangebracht waardoor de doorstroom van leerlingen en personeel in de verkeersruimten beter is verlopen.

We hebben gemerkt dat veel van onze leerlingen moeite hadden met de opgelegde maatregelen. We hebben veel energie gestoken in het aanspreken van onze leerlingen en ook onze collega's. Met veel geduld, uitleg en een enkele keer ook grenzen stellend zijn we erin geslaagd om samen met onze leerlingen en medewerkers tijdens deze Coronacrisis op een verantwoorde manier gebruik te maken van onze schoolgebouwen.

Op het gebied van schoonmaak, hygiëne en overige maatregelen hebben we de maatregelen en adviezen vanuit het Corona Protocol (opgesteld door AOB, CNV Onderwijs FVOV en VO-raad) overgenomen.

ICT

De afgelopen vier jaren hebben we geïnvesteerd in het beschikbaar stellen van devices voor onze leerlingen. Sinds 2021 biedt RSG Wolfsbos nieuwe eersteklas leerlingen de gelegenheid om een eigen device aan te schaffen met een eenmalige bijdrage vanuit de school. De devices zijn goed verzekerd

en worden voorzien van een waterdichte harde bodycase die het device tegen de meest voorkomende schades beschermt. Naast het beschikbaar stellen van de apparatuur besteden we voortdurend aandacht aan de beschikbaarheid en kwaliteit van onze netwerken.

In 2021 zijn wij als school volledig overgestapt op het gebruik van Teams. Uiteraard met de nodige ondersteuning van de afdeling ICT. Een belangrijke stap voorwaarts die het plaats, tijd en device onafhankelijk werken mogelijk maakt. De overstap naar Teams hebben we zoals verwacht voor de zomervakantie van 2021 af kunnen ronden.

Met de eerder opgedane thuiswerk ervaringen uit 2020 waren we goed voorbereid op het gebruik van devices in combinatie met digitale leermiddelen. Het werken met Teams is met name door Corona in een sneltreinvaart onderdeel geworden in het leren en werken op school.

5.B. Personeel

Verzuim en gezondheidsbeleid

Het doel van onze school is om een gezonde organisatie te zijn die toekomstbestendig is en de kosten voor verzuim en vervanging in de hand kan houden. In dat kader wordt, ter ondersteuning van verzuimpreventie en re-integratie, nauw samengewerkt door management, P&O, bedrijfsarts, arbeidsdeskundige en registercasemanager. Op deze wijze wordt steeds gekeken welk instrument kan bijdragen aan verzuimpreventie, duurzame inzetbaarheid en herstel.

Het verzuimpercentage over 2021 is 6,5%. Dit is hoger dan 2020 (6,0%). De gemiddelde meldingsfrequentie is 1,2 over 2021; dit is gelijk aan 2020. In 2021 is één medewerker gekeurd door het UWV en is één medewerker ziek uit dienst gegaan.

Overzicht personele cijfers

	2017	2018	2019	2020	2021
Gemiddelde omvang aanstelling	0,81	0,82	0,76	0,78	0,79
Gemiddelde leeftijd	47,11	48,03	48,22	48,2	47,3
Percentage mannen	49%	49%	46%	45%	47%
Percentage vrouwen	51%	51%	54%	55%	53%

Medewerkers die uit dienst gaan en niet (direct aansluitend) een andere baan hebben, worden actief ondersteund naar ander werk. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verantwoordelijkheid die de school heeft op grond van de wet (eigen risicodragers) en wordt ook een actief beleid gevoerd om de uitkeringskosten te beperken.

Beleid inzake bevoegdheden

Bevoegd gegeven lessen is het uitgangspunt binnen de school. In dit kader wordt ook bij de werving en selectie in eerste instantie vooral geselecteerd op bevoegde docenten. Indien dit niet mogelijk is kunnen onbevoegde of onder bevoegde docenten worden aangetrokken waarbij direct een scholingsplan wordt opgesteld voor het behalen van de juiste bevoegdheid.

Daarnaast worden docenten gestimuleerd om een masteropleiding of een tweede bevoegdheid te behalen in verband met een brede(re) inzetbaarheid binnen de school.

Eén vakbevoegde docent heeft in het kader van brede inzetbaarheid de opleiding Groepsleerkracht onderbouw vmbo basis/kader gevolgd. In 2021 waren 6 docenten onbevoegd of onderbevoegd; deze zijn alle zes in opleiding voor het vak dat ze geven. Drie van deze docenten zijn in opleiding voor het eerstegraads lesgebied.

In een aantal situaties is er bij docenten studievertraging opgetreden door corona; met deze docenten zijn aanvullende afspraken gemaakt.

Inductietraject

De school kent een begeleidings- en inductietraject waarbij aan leraren in opleiding (studenten) en beginnende leraren een ondersteuningstraject wordt aangeboden. De ondersteuning wordt aangeboden door opgeleide coaches en gemonitord door de schoolopleider.

Gesprekkencyclus Huis van Werkvermogen

Sinds 2010 heeft de school een gesprekkencyclus bestaande uit bilaterale gesprekken, functionerings- en beoordelingsgesprekken. De afgelopen jaren is echter geconstateerd dat de huidige gesprekkencyclus minder aansluit bij de bedoeling en te weinig bijdraagt aan duurzame inzetbaarheid. Duurzame inzetbaarheid staat voor het vitaal, vakkundig, gemotiveerd en in balans zijn van medewerkers om de eigen ambities en die van de organisatie waar te kunnen maken. In december 2021 is gestart met een verkenning naar het inzetten van het Huis van Werkvermogen, een (gebleken succesvol) hulpmiddel voor organisaties om te werken aan de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Hiervoor zijn workshops gehouden voor schoolleiding en medezeggenschap. Inmiddels is een ambassadeursgroep gestart met het ontwerpen van het Huis voor de school. Dit zal in 2022 worden afgerond en ingevoerd.

Ontwikkeltijd en werkdruk

In de cao-vo is opgenomen dat er voor docenten ontwikkeltijd vrijgemaakt moet worden om op die manier de werkdruk te verlagen. De ontwikkeltijd is, op basis van het aantal lessen, opgenomen in de individuele jaartaak van de docent. Daarnaast heeft iedere docent, in het kader van werkdrukverlaging, in het schooljaar 2021-2022 eenmalig naar rato 40 klokuren extra taakruimte gekregen.

Werkbeleving in coronatijd

In april 2021 is door onderzoeksbureau Duo een onderzoek gehouden onder personeel om inzicht te krijgen in de werkbeleving in coronatijd en handvatten te krijgen om goede ondersteuning in te zetten. In algemene zin gaven medewerkers aan dat de meeste werkbelevingsaspecten (sfeer, betrokkenheid en trots) relatief gelijk zijn gebleven, maar dat met name de werk-privébalans, de mate van overwerken en kwaliteit van het onderwijs zijn verslechterd in deze periode.

In ondersteunende zin gaven medewerkers aan behoefte te hebben aan een betere communicatie/informatievoorziening (naar ouders/leerlingen/medewerkers), betere faciliteiten voor het thuisonderwijs en thuiswerken en meer ondersteuning bij online lesgeven. Hier zijn inmiddels stappen in gezet.

Op de vraag wat behouden zou moeten blijven vanuit de coronatijd gaven veel medewerkers de

suggestie de mogelijkheid behouden om lessen online te kunnen volgen (streamen) voor leerlingen die niet aanwezig kunnen zijn. Dit wordt ook meegenomen in 2022.

Lerarentekort en Noorderwijzer

In 2021 is in Drenthe het lerarentekort merkbaar geworden. Het bevoegd en bekwaam invullen van sommige vacatures is bij een aantal vakken onder druk komen te staan, waardoor commerciële bureaus voor de werving moesten worden ingeschakeld. Binnen Noorderwijzer werkt de school samen met 13 andere scholen, het Drenthe College, Hogeschool Windesheim, NHL Stenden Hogeschool en de RUG in het kader van de regionale aanpak lerarentekort. Inmiddels is er een gezamenlijke website ontwikkeld, is er één gezamenlijk wervingsplatform en is ook een gezamenlijke strategische meerjaren-personeelsplanning ontwikkeld. Aandacht is er ook voor gezamenlijk opleiden en professionaliseren, zij-instroomtrajecten, participatiebanen en het anders organiseren van het onderwijs.

Levensfasebewust personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid

Medewerkers binnen de school hebben ruime mogelijkheden om het persoonlijk budget zodanig in te zetten dat het past bij hun persoonlijke keuzes. In 2021 zagen we een breed scala aan inzet, waaronder kort verlof, inzet gespaard verlof, lesvermindering en het inzetten van verlof als afbouw van de carrière. Ook in 2021 zijn enkele maatwerktrajecten aangeboden aan medewerkers om zo bij te dragen aan het op een gezonde wijze behalen van de pensioengerechtigde leeftijd. De school heeft een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesloten voor ieder personeelslid en draagt hier ook financieel aan bij.

Klokkenluidersregeling

De school heeft een Klokkenluidersregeling (Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand in de school). Sinds 1 mei 2018 is mevrouw B.J. Bodestaff benoemd als Vertrouwenspersoon Integriteit (VPI).

Digitalisering Personeelsadministratie

Vanaf 2019 zijn diverse personeelsmutatieprocessen gedigitaliseerd. In 2021 zijn ook alle personeelsdossiers gedigitaliseerd, waardoor deze zowel voor medewerkers als leidinggevendenden direct toegankelijk zijn. Ook het bekwaamheidsdossier, dat onderdeel is van het personeelsdossier, kan direct gevuld worden door zowel de medewerker als de leidinggevende.

Functiebouwwerk

In 2021 is de functiereeks Administratie toegevoegd aan het functiegebouw. De verwachting is dat in 2022 alle functiereksen zijn beschreven en afgerond.

5.C. Financiën

Voor de jaarrekening 2021 is een bestendige gedragslijn ten opzichte van 2020 toegepast.

Exploitatieresultaat

Staat van baten en lasten 2021	Realisatie	Begroot	Realisatie
BATEN	2021	2021	2020
Rijksbijdrage	17.262.839	15.317.875	15.614.239
Overige baten	1.261.007	1.324.227	1.240.036
SOM DER BATEN	18.523.847	16.642.102	16.854.276
LASTEN			
Personele lasten	13.084.985	12.512.373	12.991.577
Afschrijvingen	946.056	976.632	902.650
Huisvestingslasten	1.247.401	1.462.584	1.134.823
Overige lasten:			
- Administratie, beheer en bestuur	909.052	729.261	838.473
- Inventaris en apparatuur	46.542	63.000	64.141
- Leer- en hulpmiddelen	670.220	683.700	552.742
- Algemene kosten	355.620	323.897	259.819
subtotaal overige lasten	1.981.434	1.799.858	1.715.175
Doorbetaling aan schoolbesturen	249.858	260.947	228.476
SOM DER LASTEN	17.509.734	17.012.394	16.972.701
Rentebaten	0	0	0
Rentelasten	-108.993	-108.993	-114.629
SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-108.993	-108.993	-114.629
Resultaat	905.120	-479.285	-233.055

In 2021 sluit de exploitatie met een positief resultaat van € 905.120. Het resultaat komt hiermee met een bedrag van € 1.384.405 positiever uit dan begroot. In de begroting wordt elk jaar een bedrag (presentatieboeking) opgenomen voor de reservering nieuwbouw. Dit is het bedrag dat na de resultaatbepaling wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve nieuwbouw. Dit wordt gedaan om een zuivere begroting neer te leggen van de baten en lasten. In de begroting 2021 gaat het om een bedrag van € 294.000.

Het resultaat, rekening houdend met de presentatieboeking komt uit op

Resultaat	€ 905.120
Presentatieboeking nieuwbouw	€ 294.000 -/-
Gecorrigeerd resultaat	€ 611.120

Bij de jaarrekening is een analyse vermeld van het resultaat ten opzichte van de begroting.

Planning en control cyclus

In onze school hebben alle budgethouders toegang tot een dashboard waar realtime inzicht is in de uitputting van de aan hen toegewezen budget(ten). Naast dit dashboard wordt er een 4- en 8-maanden rapportage opgeleverd met een prognose van de exploitatie van het betreffende jaar. In deze twee prognoses wordt het resultaat geanalyseerd op basis van het verwachte resultaat versus begroting. Daarnaast nemen we hier de uitputting van de investeringsbegroting mee. Deze prognoses worden aangeboden aan de schoolleiding, raad van toezicht en GMR. In februari 2022 is het voorlopig resultaat 2021 gepresenteerd.

Allocatie van middelen

RSG Wolfsbos valt onder het bestuur van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen (STOVVOH). Behalve RSG Wolfsbos valt ook de Meander onder deze stichting, de Meander is de school voor praktijkonderwijs. De Meander wordt gezien als een locatie van RSG Wolfsbos waaronder nog vier andere locaties vallen, derhalve zien wij onszelf ook als éénpitter. Alle middelen zijn in één begroting ondergebracht. Deze begroting wordt na vaststelling opgesplitst in deelbegrotingen voor de twee sectoren te weten mavo/havo/vwo en pro/vmbo. De middelen voor huisvesting en ICT worden centraal gehouden.

Nationaal Programma onderwijs (NPO)

Het ministerie van OCW heeft gelden beschikbaar gesteld voor het herstel en de ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. In 2021 is er een scan gemaakt om de problemen en behoeftes van onze leerlingen in kaart te brengen. Er is in diezelfde periode over gesproken met personeel en ouders. Deze gesprekken en scans zijn vertaald in interventies en hiervan is een formatieplan NPO+ gemaakt. Voor schooljaar 2021/2022 wordt een bedrag ontvangen van € 1.400.000. In 2021 is hiervan reeds een bedrag ontvangen van € 1.033.860. Het restant wordt in de eerste helft van 2022 uitbetaald. Ook voor het ISK-onderwijs wordt een bedrag van € 411.000 ontvangen, dit bedrag wordt ook in de eerste helft van 2022 uitbetaald aan de school. De tot nu toe ontvangen gelden zijn aan de volgende categorie interventies besteed.

Categorie	Omschrijving	Bedrag
A	Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren	73.630
B	Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren	39.038
C	Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen	18.923
D	Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen	30.363
E	(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	149.822
F	Faciliteiten en randvoorwaarden bij interventies A-E	61.525
Totaal		373.299

Van de reeds bestede gelden in 2021 is 3,55% besteed aan inhuur van personeel niet in loondienst. Voor de niet bestede gelden wordt een bestemmingsreserve NPO gevormd, die in 2022 volledig zal worden besteed.

Naast bovenstaande NPO gelden zijn er ook nog de volgende andere subsidies ontvangen in het kader van het NPO. Dit betreft de aanvullende en bijzondere bekostiging eindexamens 2021 en de arbeidsmarkttoelage.

Corona

In 2021 zijn er net als in 2020 kosten gemaakt voor Corona. In totaal gaat het hier om € 60.000. Het betreft hier onder andere de huur van ruimtes in de Tamboer en het verhuizen van tafels en stoelen

naar deze locatie, aanschaf van mondkapjes en desinfectiemiddelen, het vergoeden van coronatesten aan personeel en een attentie voor personeel en leerlingen.

Balans per 31 december 2021

Bedragen x 1.000 euro	31-12-2021	31-12-2020
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	7.840	8.382
Totaal vaste activa	7.840	8.382
Vlottende activa		
Vorraden	0	1
Vorderingen	248	270
Liquide middelen	5.483	4.365
Totaal vlottende activa	5.732	4.637
Totaal activa	13.572	13.018
Passiva		
Eigen vermogen	7.598	6.693
Voorzieningen	892	983
Lang lopende schulden	2.400	2.700
Kort lopende schulden	2.681	2.642
Totaal passiva	13.572	13.018

Het balanstotaal stijgt van € 13.018.000 ultimo 2020 naar € 13.572.000 nu. Hiermee stijgt het totaal van de balans met € 553.000.

Activa

De vaste activa dalen, doordat de afschrijvingslasten hoger zijn geweest dan de investeringen. De vlottende activa stijgen; dit wordt veroorzaakt door de hogere liquide middelen.

Passiva

Het eigen vermogen laat een stijging zien. Dit wordt veroorzaakt door het positieve resultaat van € 905.120. De voorzieningen zijn lager, alle personele voorzieningen laten een lager bedrag zien. Op de lang lopende schuld heeft dit jaar conform de geldleen overeenkomst een aflossing plaatsgevonden. De kortlopende schulden zijn ten opzichte van 2020 gelijk gebleven.

Voor een nadere specificatie van de balans verwijzen we naar de jaarrekening.

Het eigen vermogen van RSG Wolfsbos op 31 december bedraagt € 7.598.436. Een stijging van € 905.120 ten opzichte van vorig jaar. Dit is in zijn geheel toe te rekenen aan het te gunste brengen van het resultaat van de reserves. De resultaat bestemming ziet er als volgt uit:

	Saldo 1-1-2021	Exploitatie resultaat	Saldo 31-12-2021
Publieke reserves			
Algemene reserve	4.393.912	44.473	4.438.386
Bestemmingsreserve nieuwbouw	1.482.860	266.329 *	1.749.190
Bestemmingsreserve Slob-gelden	249.253	-84.000	165.253
Bestemmingsreserve NPO	0	660.561	660.561
Private reserves			
Reserve private activiteiten	567.290	17.756	585.047
Totaal eigen vermogen	6.693.316	905.120	7.598.436

* De bestemmingreserve nieuwbouw wijkt € 27.671 af van waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Hieronder volgt de berekening van de reservering.

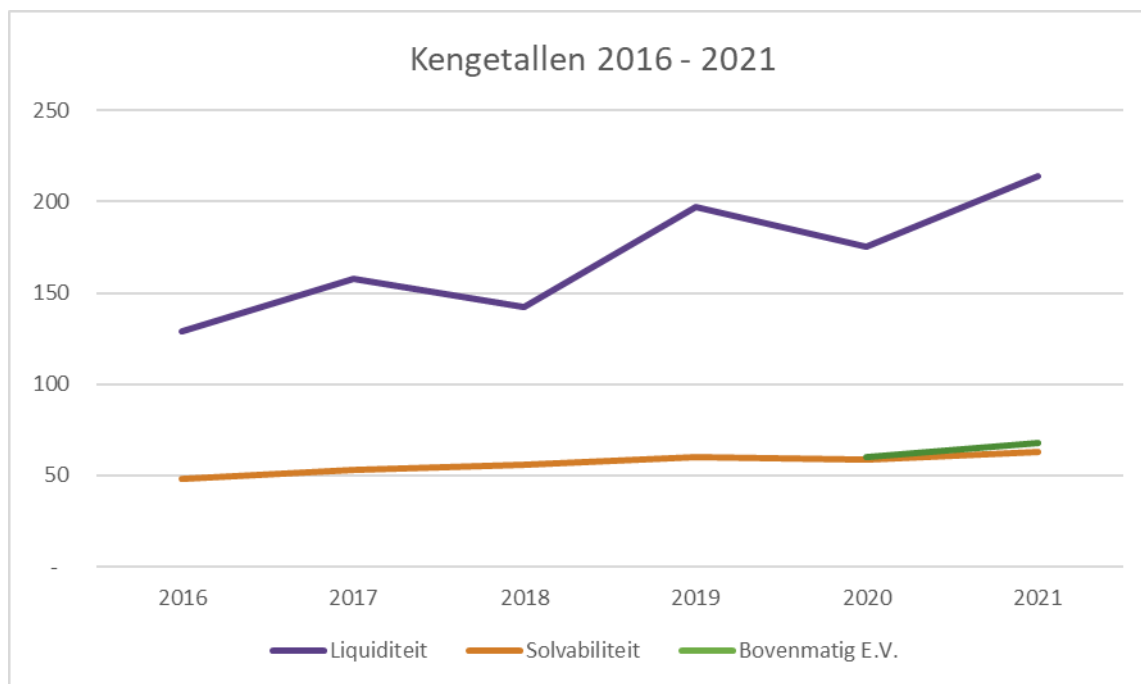
berekening toevoeging reserve nieuwbouw		
Vergoeding doordecentralisatie		845.818
Afschijvingslast	435.561	
Rente+	110.685	
Verzekering huisvesting	33.243	
Totale last		579.489
Reservering nieuwbouw		266.329

+ betreft de daadwerkelijke betaalde rente, niet de toegerekende rente in de exploitatie.

Kengetallen

Vanaf verslagjaar 2021 maakt de Inspectie van het Onderwijs gebruik van een nieuwe set van kengetallen en signaleringswaardes. Dit betreft de Liquiditeit, Solvabiliteit 2 en Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Hiermee vervallen de kengetallen Rentabiliteit, Huisvestingsratio en Weerstandsvermogen.

De cijfers over 2021 hebben het volgende effect op de kengetallen van RSG Wolfsbos, onderstaande grafiek laat het verloop van de jaren 2016 tot en met 2021 zien.

Liquiditeit

Kengetal	2021	2020	2019	signaleringswaarde OCW
Liquiditeit	214%	175%	197%	< 75

Liquiditeit is de mate waarin een organisatie op korte termijn aan haar verplichting kan voldoen. In principe geldt hiervoor: hoe hoger hoe beter. Met een ratio van 214% voor RSG Wolfsbos zit deze ver boven de signaleringswaarde van 75% die door het Ministerie van OCW wordt gehanteerd. Belangrijkste oorzaak van deze hoge ratio is de (verplichte) jaarlijkse reservering voor nieuwbouw, als onderdeel van de afspraken doordecentralisering huisvesting met de gemeente Hoogeveen. Ook de extra (nog in te zetten) gelden NPO dragen bij aan de stijging.

Solvabiliteit 2

Kengetal	2021	2020	2019	signaleringswaarde OCW
Solvabiliteit	63%	59%	60%	< 30

Bij solvabiliteit gaat het erom in hoeverre een bevoegd gezag op lange termijn, ook in tijden van tegenspoed, aan haar verplichtingen kan voldoen. Er is een solvabiliteit 1 en 2. Wij gaan uit van solvabiliteit 2 aangezien deze ook door het ministerie van OCW gehanteerd wordt. Het verschil is dat in de berekening van solvabiliteit 2 ook rekening wordt gehouden met de voorzieningen. De solvabiliteitsratio van 63% laat zien dat we er gezond voor staan en ook in tegenspoed aan onze verplichtingen kunnen voldoen.

Bovenmatig Eigen Vermogen

Kengetal	2021	2020	2019	signaleringswaarde OCW
Bovenmatig E.V.	68%	60%		> 100

Naast de kengetallen en signaleringswaarden voor het toezicht op de financiële continuïteit heeft de Inspectie van het Onderwijs ook een signaleringswaarde ontwikkeld voor toezicht op publiek eigen vermogen. Deze geeft een indicatie hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs maximaal nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering.

Toelichting op de kengetallen

Liquiditeit = $\frac{\text{vlottende activa}}{\text{kortlopende schulden}}$	$\frac{5.726.814}{2.662.364} \times 100\% = 215\%$
Solvabiliteit = $\frac{\text{eigen vermogen + voorzieningen}}{\text{totale passiva}}$	$\frac{7.612.506 + 891.817}{13.566.688} \times 100\% = 63\%$

Bovenmatig Eigen Vermogen =

Onderwijsinstelling

School

[Aanpassen](#)

Eigen vermogen

€ 7.027.459

[Aanpassen](#)

Gebouwen

€ 12.476.814

[Aanpassen](#)

Resterende MVA

€ 1.435.419

[Aanpassen](#)

Risicobuffer

€ 18.518.885

[Aanpassen](#)

Berekening

Totaal eigen vermogen	7.612.506
Privaat eigen vermogen	585.047

Feitelijk eigen vermogen	7.027.459
Normatief eigen vermogen	10.284.140

Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 0

Ratio eigen vermogen: 0,68

Treasury

De stichting kent een treasurystatuut. Dit voldoet aan de “Regeling Beleggen en Belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek” van het ministerie van OCW. RSG Wolfsbos doet aan “Schatkistbankieren. Dit houdt in dat alle liquide middelen zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Ook leningen of het eventueel plaatsen van deposito’s vinden plaats bij het Ministerie van Financiën. De functie van treasurer wordt vervuld door het hoofd financiële administratie van RSG Wolfsbos. In 2021 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken, ook zijn er geen gelden op deposito geplaatst. Dit omdat de rentestanden voor deposito’s korter dan 1 jaar 0% zijn.

5.D. Continuïteitsparagraaf

De basis voor deze continuïteitsparagraaf is de goedgekeurde meerjarenbegroting 2022-2026. Deze is vastgesteld in december 2021. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van de financiële prognose 2021 op basis van de cijfers tot en met augustus 2021. In de cijfers die in deze paragraaf gepresenteerd worden zijn de definitieve cijfers van 2021 doorerekend. De effecten die dit met zich meebrengt hebben vooral betrekking op de balans.

Leerlingaantallen en personele bezetting

De basis van de meerjarenbegroting wordt mede gevormd door de leerlingaantallen. Elk jaar wordt in oktober een nieuwe leerlingenprognose opgemaakt en vastgesteld. Naar een doorrekening van het Planningsverband Groningen o.b.v. de 1 oktober telling wordt er ook een tweede berekening opgesteld op basis van de DUO-informatie. Daarbij wordt specifiek vastgesteld hoeveel leerlingen nu op de basisscholen in ons voedingsgebied zitten en wat de afgelopen jaren het marktaandeel van RSG Wolfsbos is geweest van de basisscholen. De uitkomst van beide berekeningen worden gemiddeld om tot een zo betrouwbaar mogelijk prognose te komen. Voor de komende jaren ziet de leerling ontwikkeling volgens de vastgestelde prognose er als volgt uit.

Leerlingprognose

<i>Leerlingtelling per</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
<i>1-10..</i>							
<i>Bekostigingsjaar</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Totaal	1492	1395	1424	1446	1427	1406	1366

Uit de leerlingenprognose komt naar voren dat de komende 2 jaren het leerlingaantal gaat stijgen, daarna daalt het leerlingaantal naar 1366 in 2026. In de leerlingenprognose wordt rekening gehouden met 57 ISK leerlingen.

Het fluctuerende leerlingaantal gaat gepaard met de ontvangen onderwijsbijdragen vanuit het Rijk. De benodigde inzet van medewerkers daalt en stijgt evenredig mee, hetgeen vraagt om strategische personeelsplanning. In onderstaande tabel is de inschatting gemaakt van de benodigde personele bezetting voor de komende jaren.

Kengetal (per augustus)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Personele bezetting in FTE							
- bestuur / management	7,62	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
- Onderwijzend personeel	84,06	88,04	85,50	90,51	88,76	86,97	83,46
- Ondersteunend / overig personeel	38,80	36,83	36,83	36,83	36,83	36,83	36,83
Totaal	130,48	131,87	129,33	134,34	132,59	130,80	127,29
Leerlingaantallen	1473	1395	1424	1446	1427	1406	1366

Het volgende overzicht laat het verloop van de leerlingaantallen zien in relatie met de rijksbijdrage en formatie.

Overzicht lln. Aantal i.r.t. Rijksbijdrage en formatie						
Bekostigingsjaar	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Leerling prognose aantal	1473	1395	1424	1446	1427	1406
Daling aantal leerlingen cumulatief	0	78	49	27	46	67
Leerling prognose - procenten	0%	95%	97%	98%	97%	95%
Rijksbijdrage normvergoeding	13.805.997	13.050.945	13.375.041	13.589.691	13.404.718	13.221.115
Inkomsten daling cumulatief	-	755.052	430.956	216.306	401.279	584.882
Aantal FTE per 1 augustus	131,87	129,33	134,34	132,59	130,80	127,29
Cumulatief	0	2,54	-2,47	-0,72	1,07	4,58

Het bovenstaand overzicht maakt duidelijk dat bij een dalend leerlingaantal de rijksbijdrage lager wordt. Daarnaast speelt het feit dat we vanaf 2022 te maken hebben met de vereenvoudiging van de bekostiging, deze pakt voor RSG Wolfsbos negatief uit. Dit alles vormt een uitdaging voor het opstellen van een sluitende meerjarenbegroting. In de achterliggende periode zijn er tussen de stafhoofden en directeur-bestuurder gesprekken gevoerd om daar met passende maatregelen en adequaat beleid op te anticiperen. De meerjarenbegroting die eind 2021 is vastgesteld is mede besproken met de financiële commissie van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht.

In de meerjarenbegroting zijn door het management voorgenomen maatregelen genomen om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. De daling in formatie is op dit moment nog op te vangen door de flexibele schil en natuurlijk verloop.

Financiële cijfers

<u>Staat van baten lasten</u>	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Baten						
Rijksbijdragen	16.834.230	15.873.616	14.516.659	14.117.651	13.888.081	13.659.898
Overige Rijksbijdragen	868.668	854.000	854.000	854.000	854.000	854.000
Overige Baten	820.948	769.743	559.675	432.320	515.716	514.056
Totaal baten	18.523.846	17.497.359	15.930.334	15.403.971	15.257.797	15.027.954
Lasten						
Personele lasten	13.084.985	13.255.523	11.829.869	11.348.515	11.256.543	10.941.479
Afschrijvingen	946.056	936.600	932.607	919.000	886.196	915.980
Huisvestingslasten	1.247.401	1.416.500	1.426.500	1.436.500	1.447.500	1.458.500
Overige lasten	2.231.292	2.215.142	2.026.534	1.599.505	1.603.936	1.618.630
Totaal lasten	17.509.734	17.823.765	16.215.511	15.303.520	15.194.175	14.934.589
Saldo baten en lasten	1.014.112	-326.405	-285.176	100.451	63.621	93.365
Saldo financiële huishouding	-108.993	-95.310	-84.720	-74.130	-63.888	-52.805
Resultaat	905.119	-421.715	-369.896	26.321	-267	40.560
Dekking uit bestemmingsreserve	84.000	431.000	385.000	0	0	0
Totaal resultaat	989.119	9.285	15.104	26.321	-267	40.560

In 2022 en 2023 komt het resultaat negatief uit, dit wordt veroorzaakt door de nog in te zetten gelden voor NPO in 2022 en 2023 vanuit de bestemmingsreserve. Voor 2022 wordt ook nog het restant gedeelte van de Slob-gelden ingezet vanuit de bestemmingsreserve. Bij de Rijksbijdragen is

rekening gehouden met de vereenvoudiging bekostiging die in 2022 ingevoerd is. Voor Wolfsbos pakt deze negatief uit. Om deze achteruitgang op te vangen is er een overgangsregeling; deze bouwt in 4 jaar toe naar de nieuwe bekostiging. In 2022 wordt er nog 80% vergoed van de achteruitgang, elk jaar wordt dit 20% minder. In totaal is de achteruitgang voor RSG Wolfsbos € 223.770, hiervan wordt in 2022 nog 80% vergoed. Dat betekent dus dat vanaf 2026 structureel € 223.770 minder in te zetten is.

Voor NPO is rekening gehouden met een bedrag van € 500 per leerling voor het schooljaar 2022/2023. Hierin is de verwachting dat dit bedrag in één keer in 2022 uitbetaald wordt aan de scholen. RSG Wolfsbos houdt in dit geval rekening met € 410.460.

RSG Wolfsbos is penvoerder van het Sterk Techniek Onderwijs regio Hoogeveen. Dit loopt tot en met 2023. In de begroting zijn de hiervoor beschikbare gelden opgenomen.

De personele lasten zijn doorgerekend, evenals de formatie zoals in de tabel personele bezetting te lezen is. Er is een directe relatie tussen het aantal leerlingen en het aantal fte OP. Het aantal fte OP daalt en stijgt in de meerjarenbegroting conform het verloop van de leerlingaantallen. Dat vraagt ook om maatregelen in overhead/staf/ondersteuning.

De afschrijvingen zijn afhankelijk van de begrote investeringen en de investeringen die in het verleden hebben plaatsgevonden. De afschrijvingen laten de komende jaren een daling zien, wat direct betekent dat er minder geïnvesteerd wordt dan afgeschreven.

De huisvestingslasten blijven de komende jaren nagenoeg gelijk.

Wat betreft de overige lasten: na 2021 dalen deze. Dit wordt veroorzaakt door de STO gelden die tot en met 2023 lopen.

De meerjarenbalans ziet er als volgt uit.

Balans per 31/12	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Activa						
Vaste activa						
Materiele vaste activa	7.839.870	7.295.869	6.711.543	6.095.943	5.773.730	5.176.814
Viottende activa						
Vorraden	495	0	0	0	0	0
Vorderingen	243.302	243.302	243.302	243.302	243.302	243.302
Liquide middelen	5.487.982	5.503.994	5.652.987	6.051.863	6.357.908	7.059.320
Totaal activa	13.571.650	13.043.164	12.607.833	12.391.108	12.374.940	12.479.436
Passiva						
Eigen vermogen						
Eigen vermogen	5.188.685	5.042.187	5.057.634	5.083.955	5.083.688	5.124.248
Bestemmingsreserve NPO	660.561	385.343	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Nieuwbouw	1.749.190	2.029.190	2.319.190	2.619.190	2.930.190	3.252.190
Vreemd vermogen						
Voorzieningen	891.818	950.881	895.446	652.400	625.499	667.435
Langlopende schulden	2.400.000	2.100.000	1.800.000	1.500.000	1.200.000	900.000
Kortlopende schulden	2.681.396	2.535.563	2.535.563	2.535.563	2.535.563	2.535.563
Totaal passiva	13.571.650	13.043.164	12.607.832	12.391.107	12.374.940	12.479.436

De vaste activa dalen de komende jaren, de afschrijvingslasten zijn namelijk hoger dan de investeringen. De liquide middelen stijgen, dit komt onder andere door de reservering nieuwbouw. Het eigen vermogen daalt in 2022, de jaren erna stijgt deze. De daling wordt veroorzaakt door de nog te besteden Slob-gelden in 2022. De bestemmingsreserve NPO loopt tot 2023 aangezien de gelden in 2023 besteed moeten zijn. In maart 2022 is bekend geworden dat de termijn verlengd is.

De Bestemmingsreserve nieuwbouw stijgt € 1.500.000 tot € 3.252.190 in het jaar 2026. De voorzieningen stijgt in 2022 om daarna te dalen, dit wordt veroorzaakt door de voorziening persoonlijk budget en voorziening onderhoud. Bij beide voorzieningen is de verwachting dat er meer gelden onttrokken dan gedoteerd worden aan de voorziening. De langlopende schulden nemen elk jaar met € 300.000 af door de aflossing op de lening.

De bijbehorende kengetallen op basis van bovenstaande staat van baten en lasten en balans laten de volgende getallen zien.

Kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Liquiditeit	175%	214%	227%	233%	248%	260%	288%
Solvabiliteit	59%	63%	64%	66%	67%	70%	72%

Beide kengetallen laten een stijging zien.

Huisvesting

In januari 2021 zijn we gestart met een onderzoek naar onze huisvesting. We hebben een Strategisch Huisvestingsplan opgesteld met deskundige medewerkers van bureau HEVO en er zijn businesscases opgesteld op basis van de vier onderstaande scenario's:

- Scenario 1: Integrale nieuwbouw Harm Smeenge, Groene Driehoek en Dikkenberg in 2036, renovatie Meander in 2048
- Scenario 2: Integrale nieuwbouw Harm Smeenge, Groene Driehoek en Dikkenberg in 2025, renovatie Meander in 2048. Groene Driehoek onderbouw wordt nog 6 jaar in stand gehouden
- Scenario 3: Nieuwbouw Harm Smeenge en Dikkenberg in 2025, nieuwbouw Groene Driehoek in 2036 en renovatie Meander in 2048
- Scenario 4: Renovatie Harm Smeenge en Dikkenberg in 2025, nieuwbouw in 2045, Meander renovatie in 2048 en Groene Driehoek in 2036

Over deze scenario's zijn gesprekken geweest met de schoolleiding, leden van de RVT en de medezeggenschap. We hebben onze medewerkers via nieuwsbrieven op de hoogte gehouden over de voortgang. Tussendoor hebben we inloophmomenten gehouden voor GMR-leden en RVT-leden om hen op een transparante wijze mee te nemen in ons denken en ons doen.

Meerjaren-financieringsovereenkomst

Naast de interne overleggen zijn we in een vroeg stadium gesprekken gestart met externe partners. Vanuit de Gemeente Hogeveen hadden we al eerder een brief ontvangen dat zij voornemens was om de beide schoolbesturen voor het Voortgezet Onderwijs te korten in hun huisvestingsvergoeding. De gemeente heeft aangegeven dat zij op basis van de dalende leerlingenaantallen vanwege de demografische krimp de korting wil doorvoeren.

Beide schoolbesturen, RSG Wolfsbos en het RvEC, hebben bezwaar gemaakt op deze voorgenomen korting. De gemeente Hogeveen handhaaft het principe dat de som van de beide leerlingenprognoses van beide schoolbesturen zich moet verhouden tot de verwachte leerlingenprognose voor het totaal van de gemeente Hogeveen. Beide schoolbesturen zullen ieder hun eigen leerlingenprognoses en Ruimtebehoeftemodellen aan de gemeente Hogeveen aanbieden. We hebben en houden zeer regelmatig op bestuurlijk en ambtelijk niveau overleg met de gemeente Hogeveen over de huisvestingsvergoedingen en onze ambitie t.a.v. nieuwbouw.

Externe partners

We hebben het afgelopen jaar onze accountant diverse keren gevraagd ons te adviseren en een zienswijze af te geven op onze huisvestingsplannen en de bijbehorende businesscases. Vanuit transparantie heeft een van de overleggen plaats gevonden met een afvaardiging van de personeelsgeleding van de GMR. De businesscases zijn conservatief opgesteld, ondanks deze uitgangswaarden zijn de uitkomsten van de businesscases positief.

Er hebben tal van overleggen plaats gevonden met een jurist van de Onderwijsjuristengroep (OJP) over het Meerjaren-financieringscontract (doordecentralisatie) met de gemeente Hogeveen om zoveel mogelijk eventuele risico's in beeld te brengen. Dit deden en doen we vaak in gezamenlijkheid met de adviseurs van HEVO. Hierdoor houden we goed zicht op eventuele juridische, financiële en organisatorische ontwikkelingen

Naast alle mooie kansen die ontstaan bij een nieuwbouwproject zijn er ook risico's. In het onderstaande overzicht hebben we de belangrijkste risico's in beeld gebracht:

- . Oplopende bouwkosten
- . Veranderende rentefinanciering kapitaal
- . Achterblijvende ontwikkeling DDC-middelen

- . Toekenning Gemeentegarantie
- . Afwijkende leerlingenprognoses

In de definitiefase van het nieuwbouwproject zullen we de laatste stand van zaken rondom de eerdergenoemde risicofactoren verwerken in de definitieve businesscase.

Het definitieve besluitstuk integrale nieuwbouw (m.u.v. de Meander) wordt in de vergadering van 31 maart 2022 aan de GMR ter advies aangeboden.

Het definitieve besluitstuk integrale nieuwbouw (m.u.v. de Meander) wordt in de vergadering van 14 april 2022 aan de RVT ter goedkeuring aangeboden.

Als door bijzondere ontwikkelingen in de toekomst een positieve businesscase integrale nieuwbouw niet mogelijk blijkt, geeft dat mogelijk aanleiding om de definitiefase voor gedeeltelijke nieuwbouw voor de locaties Dikkenberg en Harm Smeenge te starten.

ICT

Het aanbestedingstraject voor het onderhouden en ontwikkelen van onze IT-omgeving bevindt zich in een afrondende fase. De twee percelen voor het leveren van ICT-hardware en Touchscreens zijn begin 2022 afgerond. De aanbesteding voor het beheer van onze ICT-omgeving verwachten we medio 2022 af te ronden.

Door het volgen van de ontwikkelingen in de markt en daarmee de juiste keuzes te maken voor het onderwijs en ondersteuning, verplaatst ICT steeds meer van zichtbaar (on-premise) naar onzichtbaar (virtueel, in de Cloud) en van centraal (server-omgeving) naar device. Concreet houdt dit voor onze school in dat we eind 2021 zijn gestart met het migreren van onze fysieke servers naar de Cloud omgeving van Microsoft. De beoogde vervanging van de server hardware in 2022 komt daarmee te vervangen.

Alle data, bestanden van de school staan nu in de Cloud. De ondersteunende afdelingen werken daar nu samen vanuit Teams mappen. Docenten werken onderling samen vanuit sectie Teams mappen. Leerlingen werken nu samen met de docent vanuit klassen mappen. De klassen mappen worden jaarlijks aangemaakt, gearchiveerd middels een lifecycle managementtool zodat het beheer van Teams is geautomatiseerd.

5.E. Risicoparagraaf

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Wij werken vanuit de bedoeling zoals omschreven in ons ambitieplan. Daarnaast hanteren we een planning- en control cyclus en hebben we voor afzonderlijke onderwerpen separate procesplanningen, zoals formatieproces, rapportages en jaarverslag. Daarnaast wordt er door ons flink geïnvesteerd in verbetering van onze kwaliteit: inhoudelijk en procesmatig.

We kennen een governance structuur waarbinnen de belangrijkste onderwerpen worden besproken met de schoolleiding, de medezeggenschapsraad, de onderwijs- en auditcommissie van de Raad van Toezicht en de gehele Raad van Toezicht. Dit betreft onder andere onderwerpen over onderwijs, personeel, huisvesting en financiën.

Dan een beknopte toelichting op onze planning en control-cyclus. Dit betreft onder andere: jaarlijkse meerjarige leerlingenprognose, meerjarenbegroting, meerjareninvesteringsbegroting, liquiditeitsprognose, verantwoording over de financiële cijfers en prognoses, jaarverslag en jaarrekening. Dat betreft de financiële kant. In deze cyclus staan ook jaarlijks terugkerende

onderwerpen vermeld, zoals Programma van toetsing en afsluiting (PTA), andere onderwijscomponenten en HRM-aspecten.

Daarnaast controleert onze accountant jaarlijks door middel van de interimcontrole de werking van de administratieve organisatie. In 2019 is er door ons een fraude risicoanalyse opgesteld; het is belangrijk om ons als organisatie bewust te zijn van eventuele frauduleuze handelingen. In de frauderisicoanalyse is een duidelijke scheiding gemaakt tussen financiële en imago risico's. Per risico zijn de beheersmaatregelen benoemd die genomen worden om de risico's zoveel mogelijk te voorkomen.

Dit risicobeheersing- en controlesysteem werkt voor RSG Wolfsbos. Dat betekent niet, dat we niet kritisch naar onszelf zijn, integendeel, indien nodig passen we het systeem aan.

Risicomanagement

Naast bovenstaande wordt er gewerkt met een strategische risicoanalyse, deze is onderdeel van de PDCA-cyclus en wordt elk jaar bijgesteld. In de risicoanalyse worden de risico's in kaart gebracht, hierbij wordt een schatting gemaakt hoe groot de kans is dat de betreffende risico zich gaat voordoen. Naast de kans wordt een schatting gemaakt van het verlies c.q. de financiële impact die optreedt als het risico zich voordoet. De risico-score wordt bepaald door de kans te vermenigvuldigen met de impact. De uitkomst van de totale risico-score bepaalt het weerstandsvermogen van de organisatie. Het weerstandsvermogen is in feite het vrij beschikbaar eigen vermogen van de organisatie. Vermogen, dat beschikbaar is om een eventuele financiële tegenvaller af te dekken. De strategische risico's zijn onder te verdelen in 3 categorieën:

- Risico's samenhangend met onderwijs
- Risico's samenhangend met personeel
- Risico's samenhangend met bedrijfsvoering, financiën en huisvesting.

De totale risico-score voor ultimo 2021 komt uit op € 2.261.500.

RSG Wolfsbos heeft een algemene reserve van € 4.438.386 deze is bijna twee keer zo hoog als het benodigde weerstandsvermogen.

De 5 risico's met de hoogste risico scores zijn:

Risico:	Beheersmaatregelen:
Verlies marktaandeel en krimp gaat harder	Samengevoegd in leerling daling is het nu een kwestie van vooral marktaandeel. We gaan door met ons relatiebeheer richting basisscholen, dat bevalt goed. We houden de gesprekken en vervolgacties bij. Hier hoort schoolbezoek bij, ook door de directeur-bestuurder. Ons nieuwe logo inclusief PR kan helpen, maar het echte verhaal wordt verteld door onze leerlingen en ouders. We blijven doorgaan met actief in sociale media, krant etc. Daar is in 2021 zwaar op ingezet en daarmee gaan we door. Verbeterpunt is dat het vaak dezelfde collega's zijn die wat melden. Dat kan en moet breder: vaker benadrukken. Onze website is vernieuwd en vanaf februari worden de portalen geüpdatet.

	Verder gaan we meer samenwerken met bedrijven en andere scholen; zie ICT-lyceum, ook meer buiten de deur Vmbo-Mbo, kansen bij Zorg etc. Zie ook ons ambitieplan en de brede verkenning. In jaarplannen en tussentijdse verslagen komt dit terug. Bij techniek en Vmbo breder: focus op meer samen met RvEC, dat maakt ons beiden sterker. Tot slot: onze nieuwbouwambities gaan hier helpen. Het is nog ver weg en het besluit moet nog genomen worden, maar toch! Kansen. Strategische personeelsplanning is hier nodig (hoort ook bij volgende risico) In 2022 is een imago-onderzoek voorzien: daar komen ook acties en maatregelen uit.
Onvoorspelbare overheid en invloeden externe partijen	Een lastige, een deel is wat het is. Bij overheid wordt de rol van de gemeente Hoogeveen in onze nieuwbouwambities en wezenlijke. Landelijk blijft het alert zijn, nieuws goed volgen, goede aansluiting houden met de V.O Raad, OC & W en de Dovoc scholen: elkaar tippen en helpen. Direct acteren op aankondigingen door in gesprek te gaan met decentrale overheid helpt zeker, dat gebeurt nu ook bij NPO.
Onvoldoende kwalitatief en kwantitatief goed personeel aantrekken	Meer samenwerken met andere scholen in de regio via Noorderwijzer en anderszins Sterk overwegen weer Opleidingsschool te worden Zodra het kan en verantwoord is, mensen aan ons binden. Punt hierbij is wel dat we de flexibele schil moeten houden
Onderwijsaanbod wordt te smal	Uitbreiden samenwerkingen met onderwijspartners en bedrijfsleven. Flexibilisering (Dalton en Flex). Samenvoegen opleidingen en/of jaarklassen. NB: bovenstaande zaken zijn nodig om het huishoudboekje op orde te brengen. Na een negatief resultaat in 2020 en over 2021 kan dat nu niet meer. Gelukkig hebben we net op tijd de besluitvorming over 45 minuten teruggedraaid, want dat is niet DE oplossing. Maar zoals ook uit de brede verkenning blijkt: samenwerking is nodig. Op diverse terreinen. Dit vraagt intern echt anders naar ons onderwijs kijken. Een beweging die op veel scholen die met leerling daling te maken hadden/hebben, gaande is.
Onvoldoende samenwerking ketenpartners	Hierboven is er ook het e.e.a. over gezegd; in die zin hangen de risico's en maatregelen wel samen. Nog meer in gesprek gaan met ketenpartners en goede relaties onderhouden. Zie ook ons ambitieplan en de jaarplannen en ook Ondernemend Hoogeveen en de adviesraad kunnen ons helpen. De partners willen vaak wel, zie ook het ICT-lyceum. Het vraagt bij ons lef, ondernemerschap en volharding.

Ondersteuning en advisering door de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft onder andere tot taak de jaarlijkse exploitatie- en investeringsbegroting, het bestuurs- en het financiële jaarverslag goed te keuren. De directeur bestuurder maakt jaarlijks met de Raad van Toezicht afspraken over de financiële normen en streefwaarden. De directeur bestuurder verantwoordt zich middels financiële rapportages (prognoses), begrotingsbesprekingen en het financiële jaar- en bestuursverslag over het gevoerde beleid. Dit gebeurt in overleggen met de auditcommissie van de Raad van Toezicht. Hierover wordt ook gesproken tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft in dit verband de taak de begroting en het financiële jaarverslag goed te keuren.

6. Jaarrekening

6.A. Grondslagen voor de jaarrekening 2021

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De organisatie betreft een stichting statutair gevestigd te Hoogeveen en haar voornaamste taak is het verzorgen van openbaar voortgezet onderwijs in de gemeente Hoogeveen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode gelijk aan het betreffende kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn, evenals voorgaande jaren, gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is ondanks corona opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financiële verplichtingen.

De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Tevens is geen sprake van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten, die separaat van het basiscontract verwerkt dienen te worden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaaarding niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Debiteuren en overige vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Geldmiddelen

Geldmiddelen bestaan uit kas- en banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De geldmiddelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Crediteuren, langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Crediteuren, langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur en andere vaste bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De materiële vaste activa in ontwikkeling worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van economische levensduur.

Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De aankoop van boeken wordt niet geactiveerd. De boeken worden direct in de kosten genomen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

In 2020 zijn de afschrijvingstermijnen voor de gebouwen (met uitzondering de Meander) gezet op de levensduur van de gebouwen.

De volgende maximale afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen : 2,5 - 5 %

Inventaris en apparatuur

- Inventaris : 10%
- Computerapparatuur : 20% - 25%
- Digiborden : 10%
- Netwerk en server : 12,5%
- Kantoormeubilair : 6,7%
- Schoolmeubilair : 5%

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten. Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling “Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs” (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op de Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. Volstaan wordt met de vermelding in de toelichting onder de “niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen”.

Liquide middelen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van de Raad van Toezicht. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubilea

De voorzieningen voor jubilea dienen ter egalisatie van de kosten van de 25- en 40-jarige jubilea.

Hiertoe wordt per medewerker een evenredig deel van de verwachte uitkering gedoteerd, vermenigvuldigd met de verwachte kans dat medewerker ten tijde van het jubileum in dienst is van de organisatie. Er wordt uitgegaan van de contante waarde. Uitgekeerde jubileumgratificaties worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening wachtgeld

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige kosten voortvloeiende uit de aansprakelijkheid van 25% van de uitkeringslast voor werknemers die na het einde van hun dienst verband een uitkering krijgen in het kader van de WW. Hiertoe is per (ex-) medewerker die een uitkering krijgt een inschatting gemaakt van de hoogte en de duur van de uitkering.

Voorziening Persoonlijk Budget (PB50)

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige kosten voortvloeiend uit de in augustus 2014 afgesloten nieuwe CAO VO inzake het Levensfasebewust Personeelsbeleid. Medewerkers krijgen elk schooljaar een individueel keuzebudget van 50 klokuren die zij naar eigen believen mogen inzetten voor verlof, pensioen, kinderopvang of kunnen laten uitbetalen.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening dient ter dekking voor toekomstige onderhoudsuitgaven. De basis is een meerjaren onderhoudsinventarisatie voor de komende 20 jaren. Jaarlijks wordt ter egalisatie van

de uitgaven een dotatie ten laste van de exploitatie gebracht, terwijl de werkelijke kosten rechtstreeks aan de voorziening worden onttrokken.

Kortlopende schulden

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het resultaat wordt, met inachtneming van de waarderingsgrondslagen zoals opgenomen in RJ 660 (Onderwijsinstellingen), het baten- en lastenstelsel gehanteerd. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en –subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de lumpsum bekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van specifieke doelbekostigingen, waaronder tweede- en derdegeldstromen, worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra zij zijn ontvangen of zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Bijdragen ter compensatie van door de stichting gemaakte lasten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de lasten worden verantwoord, indien deze bijdragen betrekking hebben op het specifieke doel.

Overige baten

De post 'Overige baten' omvat onder andere de baten uit hoofde van de verhuur van accommodaties, ontvangsten uit hoofde van ouderbijdragen en de baten ingevolge de detachering van medewerkers. Baten worden genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Vooruit ontvangen baten worden als overlopende passiva in de balans opgenomen.

Personeelsbeloningen

Onder personeelslasten zijn begrepen de in het boekjaar verschuldigde salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten en overige personeelskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen van sociale fondsen.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die te kwalificeren is als een toegezegde pensioenregeling. De stichting is aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Het ABP is het bedrijfstakpensioenfonds voor overheidswerkgevers, waaronder onderwijsinstellingen. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen,

wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de overige lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

6.B. Balans per 31 december na resultaatsbestemming

		bedragen x 1.000*	
1	Activa	31-12-2021	31-12-2020
1.1	Vaste activa		
1.1.2.	Materiële vaste activa		
	Gebouwen	6.331	6.898
	Inventaris en apparatuur	1.435	1.484
	MVA in ontwikkeling	73	0
	Totaal vaste activa	7.840	8.382
1.2	Vlottende activa		
1.2.1.	Vorraden		
	Gebruiksgoederen	0	1
1.2.2.	Vorderingen		
	Debiteuren	13	7
	Overige vorderingen	56	123
	Overlopende activa	179	140
		248	270
1.2.4.	Liquide middelen	5.483	4.365
	Totaal vlottende activa	5.732	4.637
	Totaal activa	13.572	13.018

*in verband met afronden op duizendtallen kan er een afrondingsverschil ontstaan

bedragen x 1.000*

2 Passiva		31-12-2021	31-12-2020
2.1.	Eigen vermogen		
	Algemene reserve	4.438	4.394
	Bestemmingsreserves	3.160	2.299
	Totaal eigen vermogen	7.598	6.693
2.2.	Voorzieningen		
	Overige voorzieningen	892	983
		892	983
2.3.	Langlopende schulden		
	Ministerie van Financiën	2.400	2.700
2.4.	Kortlopende schulden		
	Crediteuren	442	350
	Belastingen en premies Soc.Verz.	513	518
	Pensioenpremies	177	158
	Overige kortl. schulden	333	479
	Overlopende passiva	1.216	1.138
	Totaal kortlopende schulden	2.681	2.642
Totaal Passiva		13.572	13.018

*in verband met afronden op duizendtallen kan er een afrondingsverschil ontstaan

6.C. Staat van baten en lasten

Bedragen x 1.000 euro		Realisatie 2021	Begroot 2021	Realisatie 2020
3	BATEN			
3.1.	Rijksbijdrage	17.263	15.318	15.614
3.2.	Overige overheidsbijdragen en subsidies	869	874	823
3.5.	Overige baten	392	451	417
	SOM DER BATEN	18.524	16.642	16.854
4	LASTEN			
4.1.	Personele lasten	13.085	12.512	12.992
4.2.	Afschrijvingen	946	977	903
4.3.	Huisvestingslasten	1.247	1.463	1.135
4.4.	Overige lasten:			
4.4.1.	- Administratie, beheer en bestuur	909	729	838
4.4.2.	- Inventaris en apparatuur	47	63	64
4.4.3.	- Leer- en hulpmiddelen	670	684	553
4.4.5.	- Algemene kosten	356	324	260
	Overige lasten	1.981	1.800	1.715
4.5.	Doorbetaling aan schoolbesturen	250	261	228
	SOM DER LASTEN	17.510	17.012	16.973
	SALDO BATEN EN LASTEN	1.014	-370	-118
	Rentebaten	0	0	0
	Rente lasten	-109	-109	-115
6.	Financiële baten/lasten	-109	-109	-115
	Netto resultaat	905	-479	-233

*in verband met afronden op duizendtallen kan er een afrondingsverschil ontstaan

6.D. Kasstroomoverzicht

	31-12-2021	31-12-2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	1.014.113	-118.426
Mutaties voorzieningen	-90.852	6.382
Afschrijvingen	946.056	902.650
Mutaties werkkapitaal:		
- Voorraden	685	30
- Vorderingen	22.008	103.936
- Kortlopende schulden	39.002	528.293
- Overlopende rente	1.692	1.682
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.932.703	1.424.548
Ontvangen Interest	-	-
Betaalde interest	-110.685	-116.312
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.822.018	1.308.237
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-404.058	-308.554
Desinvesteringen/mutatie materiële vaste activa	-	23.158
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-404.058	-285.396
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	-300.000	-445.833
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	-300.000	-445.833
Mutatie liquide middelen	1.117.960	577.008
Beginstand liquide middelen	4.365.155	3.788.147
Mutatie liquide middelen	1.117.960	577.008
Eindstand liquide middelen	5.483.115	4.365.155

6.E. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1. ACTIVA

1.1. Vaste activa

1.1.2. Materiële vaste activa

	Aanschaf tot 2021	Cumulatieve afschrijving	Boekwaarde 1-1-2021	Investering	Desinvestering/ Mutaties	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2021
1.1.2.1. Gebouwen (40 jaar)	3.517.016	1.143.238	2.373.778	0	0	108.345	2.265.432
1.1.2.1. Gebouwen (20 jaar)	8.959.798	4.435.915	4.523.884	0	0	457.818	4.066.066
1.1.2.5 MVA in ontwikkeling	0	0	0	72.956	0	0	72.956
	12.476.814	5.579.153	6.897.662	72.956	0	566.163	6.404.455
1.1.2.4. Inventaris en apparatuur	3.366.309	1.882.099	1.484.210	331.102	0	379.893	1.435.419
Totaal	15.843.123	7.461.252	8.381.871	404.058	0	946.056	7.839.874
Totaal Vaste Activa	15.843.123	7.461.252	8.381.871	404.058	0	946.056	7.839.874

In 2021 is er voor totaal € 404.058 geïnvesteerd, € 72.956 betreft materiële vaste activa in ontwikkeling. Deze investering zal in 2022 geactiveerd worden, het gaat hier om een ventilatiesysteem voor het op orde krijgen van het binnenklimaat in het brugklasgebouw. De overige investering betreft voor het grootste gedeelte de laptops voor het personeel.

1.2. Vlottende activa

1.2.1. Voorraden

	31-12-2021	31-12-2020
1.2.1.1. Voorraden	495	1.180
Totaal	495	1.180

De voorraden betreffen de VVV-bonnen ten behoeve van afscheid/jubileum van personeel of als presentje voor gastlessen.

1.2.2. Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
1.2.2.1. Debiteuren	12.663	7.430
1.2.2.2. Vordering op OCW	0	0
1.2.2.3. Vordering op gemeenten	35.000	30.000
1.2.2.10. Overige vorderingen	21.026	93.124
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	56.871	41.032
1.2.2.15. Overlopende activa overig	122.604	98.587
Totaal	248.164	270.173

De vorderingen zijn met € 22.009 afgenomen. Wel zijn er bij de onderlinge posten verschillen. De debiteuren is gestegen, dit wordt veroorzaakt door een aantal facturen dat in 2022 is gefactureerd, maar betrekking hadden op 2021. De overige vordering zijn een stuk lager, de hieronder vallende vordering op het COA is in 2021 afgehandeld. Ook de vooruitbetaalde kosten en overlopende activa

overig zijn hoger. Dit betreft ontvangen facturen die (voor een gedeelte) betrekking hebben op 2022. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

1.2.4. Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
1.2.4.1. Kasmiddelen	4.810	1.426
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	3.026	2.350
1.2.4.3. Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	5.475.280	4.361.380
Totaal	5.483.116	4.365.155

2. Passiva

2.1. Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2021	Exploitatie- resultaat	Overige Mutaties	Saldo 31-12-2021
<u>Publieke reserves</u>				
2.1.1.1. Algemene reserve	4.393.912	44.473	0	4.438.386
2.1.1.2. Bestemmingsreserve nieuwbouw	1.482.860	266.329	0	1.749.190
2.1.1.2. Bestemmingsreserve Slob-gelden	249.253	-84.000	0	165.253
2.1.1.2. Bestemmingsreserve NPO	0	660.561	0	660.561
<u>Private reserves</u>				
2.1.1.3. Reserve private activiteiten	567.290	17.756	0	585.047
Totaal bestemmingsreserves	2.299.404	860.646	0	3.160.050
Totaal eigen vermogen	6.693.316	905.120	0	7.598.436

Aan de algemene reserve wordt € 44.473 toegevoegd, dit is het resultaat op het reguliere bedrijfsvoering van RSG Wolfsbos. Aan de bestemmingsreserve nieuwbouw wordt € 266.329 toegevoegd. Voor de berekening verwijzen we naar het financiële gedeelte van het jaarverslag. De bestemmingsreserve Slob-gelden is in 2021 nog niet uitgeput, de restant van de gelden zullen in 2022 ingezet gaan worden. De bestemmingsreserve NPO is nieuw en betreft de nog niet ingezette gelden vanuit het NPO die in 2021 zijn ontvangen. Deze gelden worden ingezet in 2022. De private reserve stijgt met € 17.756, dit is het resultaat op de private activiteiten in 2021.

2.2 Voorzieningen	Saldo 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie	Saldo 31-12-2021	Onderverd. saldo 31-12-2021	
<u>Overige voorzieningen</u>							deel < 1 jaar	deel > 1 jaar
2.2.1.2. Voorziening PB50	348.259	144.900	143.867	38.867	0	310.424	70.424	240.000
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	190.828	8.832	38.135	0	0	161.525	5.236	156.289
2.2.1.5. Voorziening Wachtgeld	115.685	30.536	49.670	0	0	96.551	65.837	30.715
Totaal personele voorziening	654.772	184.268	231.673	38.867	0	568.501	141.497	427.004
2.2.3. Voorziening Groot Onderhoud	327.897	250.000	254.581	0	0	323.316	222.589	100.727
Totaal	982.669	434.268	486.253	38.867	0	891.817	364.086	527.731

De voorziening persoonlijk budget (PB50) wordt elk jaar per 31 juli opgemaakt. Op 31 juli zat er voor € 38.867 te veel uren in de voorziening, deze zijn vrijgevallen. De voorziening wachtgeld is per 31 december opgemaakt. Dit betreft een voorziening voor ww-verplichtingen die RSG Wolfsbos heeft

voor ex-medewerkers. De voorziening onderhoud is voor het toekomstig onderhoud aan de gebouwen, deze is conform het meerjarenonderhoudsplan.

2.3 Langlopende schulden		Schulden aan Financiën		Uitsplitsing LL-schulden	
				lening 2009	lening 2010
Begin van de periode 31-12-2021					
Stand langlopend deel, begin van de periode	2.700.000		0	2.700.000	
Stand kortlopend deel, begin van de periode	145.833		145.834	300.000	
Stand totale schuld, begin van de periode	2.845.833		145.834	3.000.000	
Verloop 01-01-2021 t/m 31-12-2021					
Aangegane leningen in de verslagperiode					
Aflossing in de verslagperiode	145.833		145.833	300.000	
Einde van de periode 31-12-2021					
Stand totale schuld, einde van de periode	2.700.000		0	2.700.000	
Stand kortlopend deel, einde van de periode	300.000		0	300.000	
Stand langlopend deel, einde van de periode	2.400.000		0	2.400.000	
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	1.500.000			1.500.000	
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	900.000			900.000	
Effectieve rentevoet in de verslagperiode	3,48% & 3,53%		3,48%	3,53%	

RSG Wolfsbos maakt gebruik van Schatkistbankieren. Leningen zijn derhalve ook aangegaan bij het Ministerie van Financiën. Deze leningen zijn aangegaan ter financiering van de nieuwbouw en verbouw activiteiten. De lening 2009 was oorspronkelijk groot € 1.750.000 met een looptijd van 12 jaar. De aflossing geschiedt in 12 gelijke termijnen. De lening 2010 is groot € 3.000.000 en kent een looptijd van 20 jaar. Vanaf 2021 is er begonnen met aflossen in 10 gelijke jaarlijkse termijnen.

2.4 Kortlopende schulden		31-12-2021	31-12-2020
2.4.4.	Schulden aan OCW	9.828	9.828
2.4.5.	Schulden aan Ministerie van Financiën	300.000	445.833
2.4.8.	Crediteuren	442.426	350.346
2.4.9.	Belastingen en premies sociale verzekeringen	513.086	517.687
2.4.10.	Pensioenen	177.456	158.000
2.4.12.	Overige kortlopende schulden	22.802	23.189
2.4.14.	Vooruitontvangen subsidies OCW	448.869	400.967
2.4.16.	Vooruitontvangen bedragen	38.101	23.758
2.4.17.	Vakantiegeld en vakantiedagen	441.223	422.369
2.4.18.	Te betalen interest	0	1.692
2.4.19.	Overige overlopende passiva	287.605	288.724
Totaal		2.681.396	2.642.394

De kortlopende schulden zijn gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Wel is er in de onderliggende schulden een verschil te zien. Zo zijn de schulden aan Ministerie van Financiën met € 145.833 afgenomen (zie hiervoor ook 2.3 langlopende schulden). De crediteuren laten een stijging zien van ongeveer € 92.000, ook de nog te betalen pensioenpremies zijn gestegen.

Financiële instrumenten

Algemeen

Kredietrisico

De stichting schat het risico op de inbaarheid van de vorderingen verwaarloosbaar.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De stichting heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

6.F. Model G verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschik king geheel uitgevoerd en afgerond
Kenmerk	Datum	
Doorstroomprogramma PO-VO	DPOVO19037	22-8-2019 Ja
Technisch VMBO	923777-1	21-8-2018 Ja
Inhaal-en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	10P2-13737-VO	16-10-2020 Ja
Inhaal-en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021	10P4-13737-VO	9-6-2021 Ja
Lerarenbeurs	1165849-1	Nee
Doorstroomprogramma PO-VO	DPOVO21072	27-6-2021 Nee
Doorstroomprogramma VBMO-MBO	DMBO21093	27-7-2021 Nee
Doorstroomprogramma VBMO-HAVO	DHAVO21125	26-7-2021 Nee
Schoolkracht	SK20-19IW	22-5-2021 Nee
Capaciteitentesten 2021-2023	CAP21-13737	9-11-2021 Ja

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidieabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
Kenmerk	Datum							
Totaal		0	0	0	0	0	0	0

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidieabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar
Kenmerk	Datum							
Sterk techniekonderwijs 2020-2023	STO19036	1-7-2019	1.748.450	472.554	319.530	153.024	480.773	216.350
Totaal			1.748.450	472.554	319.530	153.024	480.773	216.350

6.G. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Vordering op OCW

In 2006 is de lumpsum bekostiging ingevoerd. Een consequentie hiervan was dat de vakantie-uitkering over de periode mei tot en met december 2006 niet werd uitgekeerd. Deze komt pas tot uitkering op het moment dat de school ophoudt te bestaan. Dit zal hoogstwaarschijnlijk niet voorkomen. De vordering op OCW heeft daardoor materieel gezien geen waarde. Om de vordering toch in beeld te houden, is ervoor gekozen om een latente vordering op te nemen.

Het betreft:	19IW (RSG Wolfsbos)	7,5% van € 9.728.033,84 =	€ 729.603
	06DT (De Meander)	7,5% van € 827.101,01 =	€ 62.033
	Totaal		€ 791.636

Verplichtingen

RSG Wolfsbos heeft onderstaande meerjarige contracten lopen ten behoeve van haar activiteiten.

Leverancier	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Jaarlijkse termijn
Van Dijk	Levering leermiddelen	1-3-2019	28-2-2022	300.000
Effektief	Schoonmaak dienstverlening	1-8-2018	31-8-2022	255.000
Eneco zakelijk b.v.	Leveringsovereenkomst gas	1-1-2019	1-1-2023	156.000
DVEP	Levering elektriciteit DVEP	1-1-2021	31-12-2025	65.000
Loyalis	Verzekering WGA-ERD	1-1-2020	31-12-2022	52.000
SOMtoday	Licentie Somtoday	13-5-2020	31-12-2022	40.000
Merces	Merces - HRtoday	1-1-2018	31-12-2023	36.000
Dolmans Landscaping services b.v.	Groenonderhoud	1-5-2021	30-4-2025	31.246
Lanting	Eendaagse busreizen	1-8-2019	31-7-2022	29.000
Hofsteenge Zeeman Groep b.v.	Raamovereenkomst accountantsdi	1-9-2019	1-9-2023	25.500
Elis Nederland	Facility service	1-11-2020	31-10-2023	25.000
Zorg van de zaak	Inzet bedrijfsarts	1-11-2015	31-10-2022	20.500
Remondis Nederland b.v.	Afvalverwerking	19-8-2019	19-8-2024	20.000
Brite Wireless Expertise Buro	ICT	1-1-2020	31-12-2027	18.924

6.H. Toelichting op de staat van baten en lasten

3 BATEN

3.1. Rijksbijdrage	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
3.1.1. Rijksbijdragen OCW	15.577.119	13.553.285	14.018.797
3.1.2. Overige subsidies OCW	1.257.112	1.356.857	1.292.547
3.1.3. Inkomstenoverdracht van rijksbijdragen	428.609	407.733	302.896
	17.262.839	15.317.875	15.614.239

Rijksbijdragen OCW

De Rijksbijdragen OCW zijn € 2.023.834 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het volgende. De personele bekostiging is gestegen met 6,13%. Een gedeelte hiervan is een verschuiving van de prestatieboxgelden die aan de personele bekostiging zijn toegevoegd. Deze prestatieboxgelden zijn begroot bij de overige subsidies, het gaat hier om een bedrag van € 373.000 (3.66%). De overige 2,47% betreft bijdrage voor ontwikkeling loonkosten 2021. De materiële vergoeding en vergoeding leermiddelen zijn gestegen met 1,96%. Verder zijn de NPO gelden van € 1.033.860 opgenomen, alsmede de gelden voor de compensatie examens en de arbeidsmarkttoelage.

Overige subsidies OCW

De overige subsidies OCW zijn lager dan begroot, de oorzaak hiervan is de verschuiving van de prestatieboxgelden naar de Rijksbijdragen. Als de overige subsidies zonder de prestatieboxgelden bekeken worden zien we een stijging. Deze stijging is voor het grootste gedeelte toe te schrijven aan de post diverse Rijksbijdragen. Hier zijn de gelden van de subsidieregelingen hulp in de klas en leerachterstanden verantwoord. In totaal gaat het hier om € 213.000 meer dan begroot. Aan de post Sterk techniek onderwijs is € 53.000 minder uitgegeven dan begroot. Daarnaast vielen de uitkeringskosten lager uit dan begroot, in totaal € 24.000. Uitkeringskosten zijn gelden die door OCW ingehouden worden ter dekking van de collectieve ww-lasten in het onderwijs. Naast bovenstaande is er een hogere bijdrage van de subsidie PO-VO en Technisch VMBO verantwoord, respectievelijk € 21.000 en € 11.000.

Inkomstenoverdracht van rijksbijdragen

Dit betreft de ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen van samenwerkingsverbanden. De realisatie is € 20.876 hoger dan begroot. Hiervan is € 115.500 toe te schrijven aan de schikking die getroffen is met het Samenwerkingsverband i.v.m. het geschil over de LWOO-inhouding. Zonder dit bedrag was de realisatie € 94.624 lager uitgevallen dan begroot. Die komt doordat er minder gelden voor lichte ondersteuning zijn ontvangen en doordat er meer doorverwijzingen van leerlingen naar het VSO zijn geweest.

3.2. Overige overheidsbijdragen en subsidies	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
3.2.2. Overige gemeenten	868.668	873.500	822.571
	868.668	873.500	822.571

3.5 Overige baten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
3.5.1. Opbrengst verhuur	1.764	1.927	1.856
3.5.2. Detachering personeel	5.637	15.000	15.000
3.5.5. Ouderbijdragen	46.763	92.300	53.924
3.5.8. Verkoop (onderwijs) materialen	3.675	13.600	8.905
3.5.9. Opbrengst catering	11.163	55.000	28.120
3.5.10. Overige	323.337	272.900	309.660
	<u>392.339</u>	<u>450.727</u>	<u>417.465</u>

De detachering personeel is € 9.000 lager dan begroot; in de begroting is uitgegaan van detachering van een techniekdocent die niet heeft plaatsgevonden. De realisatie wordt veroorzaakt door de detachering van ondersteuning van een OOP'er bij een andere VO school. De ouderbijdragen, verkoop materialen en catering zijn allemaal lager dan begroot. Dit is zijn geheel toe te schrijven aan corona. Activiteiten hebben hierdoor niet kunnen plaatsvinden, daarnaast zijn de kantines en het restaurant tijdelijk gesloten geweest. De overige baten zijn € 50.437 hoger dan begroot, dit heeft te maken met extra subsidies die zijn ontvangen. Dit betreft onder andere de subsidie voor het project mediawijsheid. Ook zijn er een aantal nog te besteden subsidies ingezet ten behoeve van de doorontwikkeling van de locatie Groene Driehoek.

LASTEN

Personele lasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten			
Lonen en salarissen	9.633.835	-	9.522.802
Sociale lasten	1.248.762	-	1.177.244
Pensioenlasten	1.554.493	-	1.476.711
	<u>12.437.090</u>	<u>11.790.732</u>	<u>12.176.757</u>
Overige personele lasten			
Dotaties personele voorzieningen	145.401	145.000	126.501
Lasten personeel niet in loondienst	285.772	276.725	495.397
Overige	295.667	344.916	268.478
	<u>726.841</u>	<u>766.641</u>	<u>890.376</u>
Ontvangen vergoedingen			
Overige uitkeringen (verminderingen)	-78.946	-35.000	-75.555
	<u>-78.946</u>	<u>-35.000</u>	<u>-75.555</u>
Totaal personeelslasten	<u>13.084.985</u>	<u>12.522.373</u>	<u>12.991.577</u>

De personele lasten zijn € 562.612 hoger dan begroot. Allereerst komt dit door de extra gelden die zijn ontvangen en ingezet vanuit het NPO, hulp in de klas en leerachterstanden. Verder is er een

nieuwe CAO in 2021 tot stand gekomen. Hierin zijn de lonen verhoogd met 1,5% en de eindejaarsuitkering is verhoogd van 8% naar 8,33%. Vanaf 1 augustus is er wel minder formatie ingezet dan begroot, dit heeft te maken met het lagere leerlingenaantal dan begroot per 1 oktober 2021. Ook zijn niet alle Slob-gelden volledig ingezet in 2021 (zie ook eigen vermogen). De overige personeelslasten zijn lager dan begroot. Dit komt doordat de post nascholing niet volledig is uitgeput. Bij de post overige uitkeringen is meer geld binnengekomen dan verwacht, dit heeft te maken met de terugontvangen transitievergoedingen vanuit het UWV.

Afschrijvingen	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Afschrijvingen materiële vaste activa	946.056	976.632	902.650
	946.056	976.632	902.650

De afschrijvingen vallen lager uit dan begroot, een groot aantal geplande investeringen is niet uitgevoerd in 2021. Ook hebben de investeringen gemiddeld genomen later in het jaar plaatsgevonden, hetgeen resulteert in lagere afschrijvingslasten.

4.3 Huisvestingslasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
4.3.1. Huurlasten	98.606	91.000	119.260
4.3.2. Verzekeringslasten	33.243	25.000	34.365
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	148.450	114.000	109.228
4.3.4. Energie en water	279.998	278.084	224.243
4.3.5. Schoonmaakkosten	372.798	355.500	391.915
4.3.6. Belasting en heffingen	16.415	15.000	15.124
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	250.000	250.000	175.000
4.3.8. Overige huisvestingslasten	47.891	334.000	65.688
	1.247.401	1.462.584	1.134.823

De huurlasten vallen iets hoger uit dan begroot, dit komt door de huur van ruimtes in de Tamboer, zodat de toetsweken ondanks corona toch konden doorgaan. De verzekeringslasten zijn ook hoger, dan begroot. In de begroting was nog geen rekening gehouden met de gestegen verzekeringslasten, in vergelijking met 2020 zijn ze bijna gelijk. De onderhoudslasten zijn hoger dan begroot. Zo zijn er in 2021 een aantal zaken aangepakt die niet waren begroot. Zoals de sloop van het hekwerk rond de locatie Harm Smeenge. Verder zijn er extra kosten gemaakt voor achterstallig onderhoud. De gas en elektra kosten zijn volgens begroting. De schoonmaakkosten zijn hoger door de extra schoonmaakkondes i.v.m. corona. De overige huisvestingslasten zijn lager dan begroot. In de begrote post zit de presentatieboekings van de reservering nieuwbouw. Het gaat hier om een bedrag van € 294.000, per saldo is er dan een overschrijding van € 7.891. Deze hebben onder andere te maken met de verhuizing van tafels en stoelen naar de Tamboer. Ook de niet begrote sloop van het bijgebouw bij de Dikkenberg is hier geboekt.

Overige lasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Administratie en beheer	909.052	729.261	838.473
Inventaris en apparatuur	46.542	63.000	64.141
Leer- en hulpmiddelen	670.220	683.700	552.742
Overige	355.620	323.897	259.819
	1.981.434	1.799.858	1.715.175

De realisatie bij administratie en beheer is hoger dan begroot. De licentiekosten zijn € 18.000 hoger uitgevallen dan begroot, dit komt door het nieuwe leerling administratiesysteem Presentis dat is aangeschaft voor de Meander. Op outsourcing is € 18.000 minder uitgegeven dan begroot. Ook de kopieer- en drukkosten vallen lager uit. De juridische kosten en consultancy zijn hoger dan begroot. Hierbij is er op de post consultancy € 150.000 meer uitgegeven dan begroot. Deze extra kosten die hier gemaakt zijn hebben onder andere betrekking op ICT (migratie naar Azure), het huisvestingsonderzoek door Hevo, de brede verkenning en de ondersteuning bij het ambitieplan.

Aan inventaris en apparatuur is minder uitgegeven dan begroot.

De leer- en hulpmiddelen laten ook een lagere realisatie zien ten opzichte van de begroting. Op de private activiteiten die hier onder vallen is € 88.000 minder besteed dan begroot, dit omdat veel activiteiten door corona niet zijn doorgegaan. De leermiddelen en boeken zijn conform begroting. Aan devices voor leerlingen is meer besteed dan begroot, dit betreft de eigen bijdrage aan de laptops die via een subsidie bij Sivon zijn aangeschaft. De school heeft hier 25% betaald, de overige 75% is gesubsidieerd. Ook zijn er kosten gemaakt voor de projectweek mediawijsheid; hiervoor is ook subsidie binnengekomen.

De overige lasten zijn hoger, hierbij is de realisatie op de post PR € 73.000 hoger dan begroot. Dit komt door de nieuwe website, attentie voor leerlingen i.v.m. corona en de nieuwe huisstijl en het nieuwe logo van onze school. Aan werkkleding en arbo is minder uitgegeven. Ook de kosten voor Sterk Techniek Onderwijs waren lager dan begroot.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen die zij consolideert, een en ander bedoel in artikel 2:382a BW.

Specificatie honorarium	2021	2020
4.4.1.1. Onderzoek jaarrekening	19.980	19.360
4.4.1.2. Onderzoek bekostigingsgegevens	3.122	3.025
4.4.1.4. Andere niet controle dienst	2.373	2.299
	25.474	24.684

4.5 Doorbetaling aan schoolbesturen	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
4.5.3. Overige doorbetalingen van rijksbijdragen	249.858	260.947	228.476
	249.858	260.947	228.476

De overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbesturen betreft de subsidie PO-VO aan het primair onderwijs en de Sterk Techniek Onderwijsgelden aan de partners.

6	Financiële baten en lasten	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
6.1	Financiële baten			
6.1.1.	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-	-
		-	-	-
6.2	Financiële lasten			
6.2.1.	Rente lasten en soortgelijke lasten	108.993	108.993	114.629
		108.993	108.993	114.629

6.I. WNT normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De WNT is van toepassing op Stichting openbaar voortgezet onderwijs Hoogeveen. Het voor Stichting openbaar voortgezet onderwijs Hoogeveen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 163.000. Dit betreft bezoldigingsmaximum klasse D (9-12 complexiteitspunten).

Criteria	Punten
1A. Driejaarsgemiddelde van de totale baten per kalenderjaar.	4
1B. Driejaarsgemiddelde van het aantal leerlingen, deelnemers of studenten.	2
1C. Het gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren.	4
Totaal complexiteitspunten	10

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

in hun voornamelijk functie nog in jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	Dhr. A.J. Koster	
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.284	
Beloningen betaalbaar op termijn	21.656	
Subtotaal	133.940	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	163.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	112.284	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	Mevr. E.I.D.M. Top	Dhr. K. Houwing
Functiegegevens	Directeur-bestuurder	Waarnemend directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 30/09	01/10 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	84.800	26.843
Beloningen betaalbaar op termijn	15.089	4.084
Subtotaal	99.889	30.927
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	117.536	39.464
Bezoldiging	99.889	30.927

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021					
bedragen x € 1	Dhr. J.A. van Dalen	Dhr. J.H. Nicolai	Mevr. P.C. Tange	Dhr. A.J. Janssens	Mevr. E.Y. van Rijssen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	5.500	4.000	4.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	24.550	16.300	16.300	16.300	16.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	5.500	4.000	4.000	4.000	4.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020					
bedragen x € 1	Dhr. J.A. van Dalen	Dhr. J.H. Nicolai	Mevr. P.C. Tange	Dhr. A.J. Janssens	Mevr. E.Y. van Rijssen
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	4.500	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.550	15.700	15.700	15.700	15.700

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	Mevr. E.I.D.M. Top	
Functiegegevens		
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur-bestuurder	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020	
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband		
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.519	
Individueel toepasselijk maximum	75.000	
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	53.876	
Waarvan betaald in 2020	37.697	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	Mevr. E.I.D.M. Top	
Functiegegevens		
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Directeur-bestuurder	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020	
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband		
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.519	
Individueel toepasselijk maximum	75.000	
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	53.876	
Waarvan betaald in 2021	16.179	
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

De totaal uitkering wegens beëindiging dienstverband laat een hoger saldo zien dan overeengekomen. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de uitbetaling van de vakantie- en eindejaarsuitkering hierin is meegenomen.

6.J. Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo

Ingevolge de Wet op het Voortgezet Onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserves van de instelling. Stichting voortgezet onderwijs Hoogeveen kent geen statutaire winstbestemmingsregeling.

Vooruitlopend op het bestuursbesluit is het exploitatiesaldo over 2021 als volgt in de jaarrekening verwerkt.

Toegevoegd aan de algemene reserve	€ 44.473
Toegevoegd aan de bestemmingsreserve nieuwbouw	€ 266.329
Onttrokken aan de bestemmingsreserve Slob-gelden	€ 84.000 -/-
Toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO	€ 660.561
Toegevoegd aan de reserve private activiteiten	€ 17.756
Totaal	€ 905.120

6.K. Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen (geen beslissende zeggenschap)

Samenwerking Esdal College Emmen, De Nieuwe Veste Coevorden, RSG Ter Apel, en Dr. Nassau College Assen.

De vijf openbare VO-scholen zijn een overeenkomst aangegaan tot samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en (onderwijs) kwaliteit. De overeenkomst is in 2012 getekend door de bestuurders. In 2016 is het Dr. Nassau College toegetreden tot DOVOC (Drents Openbaar Voortgezet Onderwijs Combinatie).

Samenwerkingsverband 22.03

In verband met de invoering Passend Onderwijs is per 1 augustus 2014 de Stichting SWV-VO 22.03 opgericht. In deze stichting participeren twaalf scholen uit zuidwest Drenthe, waaronder RSG Wolfsbos.

6.L. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen te Hoogeveen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2021.
2. De staat van baten en lasten over 2021.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Hoogeveen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

2022.183

CONTROLEVERKLARING

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 360.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten.

De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 540.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. 'Materialiteitstabel' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021. In deze paragraaf van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke rapportagegrens opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle gecontroleerde afwijkingen boven de € 18.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Bestuursverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude:
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 16 juni 2022

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling: Stichting openbaar voortgezet onderwijs Hoogeveen
Adres: Valkenlaan 1
Postadres: Postbus 199
Postcode / plaats: 7900 AD Hoogeveen
Telefoon: 0528 - 268636
Fax: 0528 - 266160
E-mail: info@wolfsbos.nl
Internetsite: www.wolfsbos.nl

Bestuurnummer: 13737
Contactpersoon: P.W. Potze
Telefoon: 0528-262621
E-mail: p.potze@wolfsbos.nl

Administratienummer 13737

naam	Brinnummer	sector
<i>RSG Wolfsbos</i>	<i>19 IW</i>	<i>VO</i>
<i>De Meander</i>	<i>06 DT</i>	<i>VO</i>

Ondertekening bestuursverslag

Opgemaakt d.d. 16 juni 2022

Naam: de heer dr. A.J. Koster
Functie: directeur-bestuurder

Vastgesteld d.d. 16 juni 2022

Naam: de heer dr. A.J. Koster
Functie: directeur-bestuurder

Naam: de heer drs. J.A. van Dalen
Functie: Voorzitter Raad v. Toezicht

Handtekening:

Handtekening:

Naam: de heer drs. ing. A.J. Janssens
Functie: lid Raad van Toezicht

Naam: de heer ing. J.H. Nicolai
Functie: lid Raad van Toezicht

Handtekening:

Handtekening:

Naam: mevrouw mr. P.C. Tange
Functie: lid Raad van Toezicht

Naam: mevrouw E.Y. van Rijssen
Functie: lid Raad van Toezicht

Handtekening:

Handtekening: